

EL MIRALL

Núm. 189

3 EUR

Opinió

Tomeu Martí

• • •

Entrevista

Elisenda Paluzie

• • •

Itineraris

*El refugi de
Son Amer i la
cometa des Morts*

• • •

Art

• • •

Llibres

• • •

Cinefàgia

Dossier

La Llei de mesures urgents

cap foc al bosc

Els incendis posen en perill les vides de les persones que habiten a prop dels boscos i dels que lluiten contra el foc. Pel bé de les nostres illes, no facis cap foc, cap torrada, cap foguera. Val la pena!

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT Illes Balears Sostenibles

**Govern
de les Illes Balears**

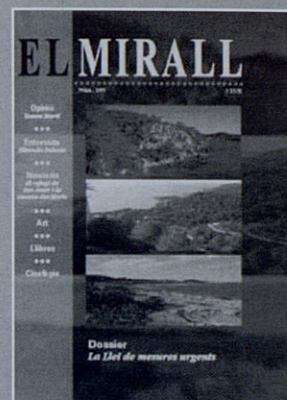
Conselleria de Medi Ambient

www.illesbalears.cat

**112
SOS**

EL MIRALL

EDITORIAL

UNA LLEI IMPORTANT PER A LES ILLES BALEARS

4

DOSSIER

LA LLEI DE MESURES URGENTS

5

ENTREVISTA

MACIÀ CALAFAT. ELISENDA PALUZIE

18

OPINIÓ

TOMEU MARTÍ

26

MISCEL·LÀNIA

JAUME LLADÓ

30

ART

JOSEP MARIA ALAMINOS. JASON MARTIN: LA PINTURA MODULADA

32

EL SEMÀFOR

OFICINA DELS DRETS LINGÜÍSTICS

34

LLIBRES

BIEL MESQUIDA. DANILO KÍŠ I HILARI DE CARA: DOS 'CRACKS' DE LA LITERATURA

36

ITINERARIS

GASPAR VALERO. EL REFUGI DE SON AMER I LA COMETA DES MORTS (LLUC)

38

CINEFÀGIA

MATÍAS VALLÉS. JOAN OLIVES DELS CHAPLIN

44

EL MIRALL

REVISTA CULTURAL

Juny - juliol de 2008

Núm. 189

Edita:

OBRA CULTURAL BALEAR

Publica:

Associació EL MIRALL
C/ del Pare Bartomeu Pou, 31, bxs.
07003 Palma

Adreça electrònica:

<http://www.ocb.cat>
comunicacio@ocb.cat

President:

Jaume Lladó

Director:

Josep Melià

Cap de redacció:

Macià Calafat

Consell editorial:

Jaume Lladó
Josep Melià
Joan Miquel Chacon
Joan Guasp
Pere Bueno

Publicitat:

Santi Adrover

Producció, administració

i publicitat:

Tel.: 971 72 59 37
Telefax: 971 71 93 85
Apartat de correus 179
07080 Palma

Delegació a Barcelona:

Omnium Cultural
C/ de la Diputació, 276 pral.
08009 Barcelona

Delegació a València:

Acció Cultural del País Valencià
C/ del Baró de Càrcer, 37
46001 València

Els articles publicats en
aquesta revista expressen
únicament l'opinió
dels autors.

Disseny

Marco Spinazzola

Maquetació i fotocomposició

Ecogràfic

Impressió

Xisco Arts Gràfiques
C/ del Baix Riera, 1-A, Palma
Tel. 971 475754

Dipòsit legal

PM 10-1987

Universitat de les
Illes Balears
Servei de Biblioteca i
Documentació
Edifici Guillem Cere
de Calonge

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5108952676

Una llei important per a les Illes Balears

Editorial

La Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears, és una passa endavant en el procés de protecció del territori del nostre país, comparable a altres normes emblemàtiques com la LEN o la declaració de sa Dragonera o s'Albufera com a parcs naturals. El text, que preserva 1681,82 hectàrees a Mallorca i Eivissa, protegeix una sèrie d'espais naturals de gran interès natural i paisatgístic, alguns dels quals amenaçats per projectes d'urbanització. Es tracta d'Alcanada, Son Real, Caló d'en Marçal, Cala Figuera-Can Vairet, Cala Blanca, Montport, Muleta, el Vilar, Regana, Cala Carbó, sa Roca Llisa-cap Martinet, Cala d'Hort, punta de sa Pedrera i Benirràs. La preservació d'aquests espais havia estat objecte de diverses campanyes ciutadanes i es produeix a través de la declaració com a ANEI o ARIP. En total, es tracta de 10 quilòmetres de costa que romandran protegits.

La Llei incorpora per primera vegada criteris de caràcter paisatgístic, a més d'ambiental, i s'avança d'aquesta manera a la futura llei del paisatge. A més, també fixa conceptes com sòl urbà consolidat i no consolidat, obliga a reservar un 30% del sòl per a habitatge protegit i un 15% de l'urbanitzable per a patrimoni públic. Un altre aspecte important és la derogació de la Llei 12/1988, de camps de golf, que històricament havia estat una excusa per urbanitzar en sòl rústic a través de l'anomenada «oferta complementària». La nova norma regula més estrictament la construcció de camps de golf: permet la denegació de l'interès general segons criteris mediambientals i paisatgístics i prohibeix els usos residencials o turístics associats a aquesta figura.

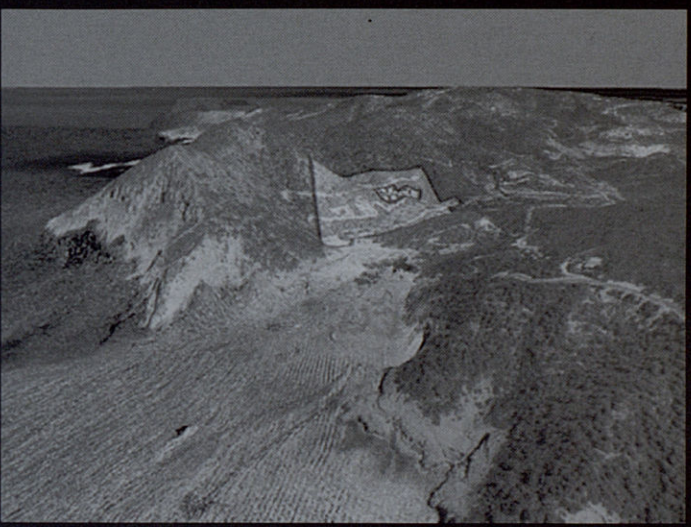
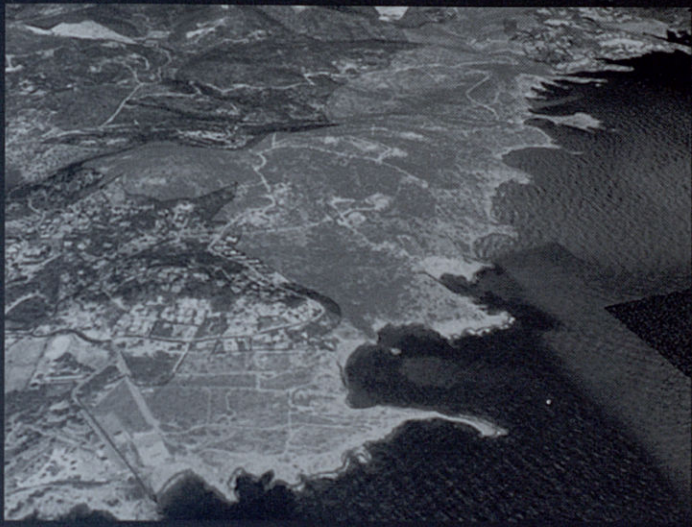
La Llei, per últim, posa ordre a un dels aspectes més peculiars de la passada legislatura: l'aprovació, per mitjà de les lleis d'acompanyament dels pressuposts de la Comunitat Autònoma, de nombroses normes urbanístiques de caràcter singular, sovint autèntic exponent de l'urbanisme a la carta, que legalitzaven o permetien excepcions urbanístiques –el cas més famós és el del xalet de Michel Cretu a Eivissa. La Llei les deroga i retorna així a la situació anterior. S'han acabat els favoritismes en matèria de política territorial.

La Llei de mesures urgents és un avanç important en el procés iniciat fa trenta anys amb l'ocupació de sa Dragonera. Un procés que ha permès conservar espais naturals d'indubtable interès que, en cas contrari, s'haurien perdut per a les generacions futures. En aquest sentit, la norma és la culminació de la legislació conservacionista iniciada durant els anys vuitanta pel Parlament de les Illes Balears, que tenia com a objectiu la preservació de zones naturals d'indubtable valor mediambiental. Aquesta llei, a més, incorpora per primera vegada criteris de caràcter paisatgístic, en una demostració de la importància creixent d'aquest aspecte a l'hora de definir les polítiques territorials. No cal dir, a més, que, en un país que basa la seva economia en el turisme i que es presenta a les fires amb imatges de platges paradisiàques i ametlers en flor, la conservació del paisatge és fonamental.

La Llei també és la primera demostració del canvi de política territorial que s'ha començat a produir durant aquesta legislatura. Després de quatre anys d'agressions constants contra el territori, el nou govern sembla disposat a modificar les normatives regressives impulsades pel PP i a protegir el territori entès com un valor important per si mateix. D'altra banda, res d'això no hauria estat possible sense la mobilització constant de la societat civil, com demostren la multitud de plataformes constituïdes en defensa d'espais concrets («Son Real no té preu», «Sos Can Vairet», «Salvem Cala Blanca», «Salvem Cala Carbó», la plataforma de ses Fontanelles...). La Llei representa també una victòria del moviment ecologista mallorquí i una demostració de la força creixent de la societat civil organitzada. Una dada que les institucions de les Illes Balears hauran de tenir en compte durant els propers anys.

La loi de mesures urgentes

Dossier

Protegint el territori

BERNAT AGUILÓ

La Llei 4/2008, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible, ha estat la primera gran mesura de protecció territorial i d'ordenació del territori que, per impuls de la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori del Govern de les Illes Balears, ha aprovat el Parlament.

La Llei va estar precedida de l'aprovació del primer decret llei que s'ha aprovat a les Illes Balears, en desenvolupament de la nova atribució prevista en el nou Estatut d'autonomia, amb la qual cosa protecció del territori i autogovern s'han donat la mà una vegada més. Confiam que al llarg d'aquesta legislatura assolirem també els objectius estratègics d'aprovar la primera llei del sòl de les Illes Balears i de disposar d'instruments tecnològics adients per fer de l'urbanisme i l'ordenació del territori un fet accessible, participat, transparent i més democràtic. Com a mostra de la importància i les possibilitats d'aquest aspecte, permeteu-me que us recomani una visita al visor de la infraestructura de dades espacials de les Illes Balears (<http://www.ideib.cat/>), encara en fase de proves.

El Decret llei 1/2007

El Consell de Govern de dia 23 de novembre de 2007, a proposta del conseller Gabriel Vicens, aprovà el Decret llei 1/2007, de 23 de novembre, de mesures cautelars fins a l'aprovació de normes de protecció d'àrees d'especial valor ambiental per a les Illes Balears, el qual adoptava algunes mesures suspensives per tal d'evitar canvis que dificultassin la protecció d'espais. En concret, l'article 1 impedia l'actuació urbanística sobre les àrees que el Govern proposava que fossin declarades ANEI o ARIP mitjançant la futura llei.

L'article 2 suspenia la concessió de llicències per habitatge en ANEI a les illes d'Eivissa i Formentera fins que els plans territorials respectius fixassin una nova regulació sobre la qüestió.

Com se sap, aquestes dues illes són les úniques que permeten nous usos residencials en ANEI, però és cert que la seva tradició de residència difusa, amb absència de nuclis de població antics, llevat del cas de Vila, requereix solucions fermes però ajustades a una realitat social que no es pot obviar si no es volen variacions cada vegada que en aquestes illes es produeix un canvi de majories, amb la consegüent incertesa, que no inseguretats, jurídica. De fet, així s'està fent amb l'aprovació recent d'una norma cautelar per part del Consell d'Eivissa per modificar el seu pla territorial i en els treballs de revisió del Pla general de Formentera, que incideixen clarament en aspectes ambientals i paisatgístics que sens dubte donaran una solució amb vocació de definitiva.

L'article 3 suspenia algunes llicències relatives a instal·lacions de temporada a l'illa d'Eivissa, per entendre'ns: els xibius (*chiriguets*). Aturava el procés de legalització d'algunes d'aquestes instal·lacions que havien estat expressament amnistiades mitjançant una Llei d'acompanyament del Govern Matas, malgrat que ja tenien ordre de demolició.

Aquesta norma era l'única del Decret llei que no s'associava a una cartografia, però el fet que el tràmit administratiu estigués avançat, en un dels casos més escandalosos d'urbanisme a la carta, ho feia recomanable.

Finalment, l'article 4 suspenia la transformació urbanística a les zones humides de ses Fontanelles a Mallorca i ses Feixes a Eivissa,

fins que els instruments de planificació les protegissin.

Amb aquesta norma es va posar fre als processos d'urbanització d'aquestes dues zones emblemàtiques i, de fet, a Eivissa la proposta de revisió del Pla general ja classifica ses Feixes com a sòl rústic, i el Parlament balear ha instat per unanimitat la Conselleria de Medi Ambient que les inclogui en el Decret de zones humides. En el cas de ses Fontanelles, ja s'ha presentat el projecte guanyador del Pla de reconversió de la Platja de Palma, que aposta per preservar íntegrament la zona humida, cosa que s'haurà de concretar en el projecte definitiu.

En definitiva, el Decret llei s'ha

mostrat com una eina legislativa de primer ordre per a mesures d'urgència i d'una gran funcionalitat per trobar solucions a determinats problemes territorials i urbanístics. Llei de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible

Les lleis de mesures urgents en matèria territorial ja tenen una certa tradició a les Balears cada vegada que hi ha un canvi de govern, la qual cosa implica avantatges i desavantatges; entre els inconvenients hi ha, sens dubte, la «síndrome de Penèlope», es des-teixeix al vespre el que s'havia teixit de dia. Entre les virtuts, la de poder identificar clarament si els governs estan a favor de la destruc-

Cream espais per conuiu

Roldan
Cream espais per conuiu

971 763 666 · www.rolan.es

ció o de la protecció del territori, més enllà de la retòrica, dels discursos i dels programes, és a dir, amb els fets. En tot cas, a la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori ens preocupava aquest aspecte, també d'incertesa, i per això el disseny de la llei l'ha tingut molt en compte i ha fugit, quan ha estat possible, de reelaboracions puntuals de textos vigents. Així, la Llei es pot dividir en tres grans blocs. El primer fixa normes pròpies d'una llei del sòl, les quals s'han d'integrar,

amb els ajustaments necessaris, en el text redactat definitiu. El segon modifica la Llei d'espais naturals, amb la protecció d'un conjunt d'àrees que fa ANEI o ARIP, i vist el debat parlamentari, sembla raonable pensar que han quedat preservades definitivament. El tercer és una àmplia derogatòria de lleis que, en general, per la seva naturalesa de tracte especial, són de difícil reversibilitat. Un cas especial és el de la nova regulació sobre camps de golf, que és una

combinació de nova normativa de mínims per tramitar l'interès general, que sempre es pot sol·licitar per a allò no regulat, i de derogació de tota la llei que els emparava en la forma actual.

Les normes urbanístiques i territorials (capítol I)

Aquest apartat podria ser considerat una microllei del sòl, però el reduït nombre d'articles que té no ens n'ha d'amagar la importància cabdal per

EL MIRALL

amb el suport de

Consell de Mallorca

ESTOP

ESTUDIS TOPOGRÀFICS

FOTOGRAFIA-TOPOGRAFIA-PROJECTES

- Plànols Topogràfics
 - Mesuraments
 - Replanteigs
- Fotografies aèries
 - Verticals
 - Panoràmiques
- Publicitat aèria
- Peritatges
- Valoracions
- Projectes agrícoles
- Estudis mediambientals

Plaça Rosselló, 4A, 3r - Tel. 971 72 33 56 Fax 971 71 89 01
www.estop.org E-mail: estop@estop.org

fer possible una gestió urbanística ordenada i al servei dels interessos generals.

Efectivament, el capítol regula aspectes tan fonamentals com la definició del sòl urbà, amb les categories de consolidat i no consolidat; els serveis urbanístics bàsics; el concepte de solar; les reserves de sòl per a habitatge protegit, també en sòl urbà quan no es troba urbanitzat, vulgarment dits falsos urbans, i les cessions de terrenys als ajuntaments destinats al patrimoni públic de sòl.

En definitiva, s'estableix una delimitació clara entre allò urbanitzat legalment i correctament i allò que ha estat objecte d'actuacions urbanístiques incompletes a l'empara, sovint, de normes locals desfasades, en el millor dels casos, ja que aquesta és la principal gatera per la qual s'han esmunyit molts casos de corrupció urbanística, i que la legislació autonòmica no havia pogut o no havia volgut regular. Així mateix, es determinen unes obligacions socials clares destinades a cobrir la demanda d'habitatge social, de manera que se'n garanteix la disponibilitat a llarg termini.

Els camps de golf (capítol 2 i disposició derogatòria 1)

La lectura d'aquestes disposicions s'ha de fer a la inversa del seu ordre normatiu; efectivament, el punt 1 de la disposició derogatòria revoca íntegrament la Llei 12/1988, de camps de golf, i l'article 8 de la Llei n'estableix unes regulacions mínimes per sota de les quals no se'n podria demanar en cap cas l'autorització. Entre aquestes hi ha la prohibició expressa d'estar associat a una oferta residencial o hote-

<u>Mallorca</u>	Figures de protecció	Total protegit	Litoral afectat / m
Muleta	ARIP	5,0	
el Vilar	ANEI	6,6	
Cala Blanca	ARIP / ANEI	40,5	613
Caló den Marçal	ANEI	142,1	318
Cala Carbó	ANEI	17,5	496
Regana	ANEI	86,0	1861
Montport	ANEI	25,5	
Can Vairet	ARIP / ANEI	274,1	
Son Real	ARIP / ANEI	602,6	
la victòria (Alcanada)	ANEI	19,7	
Total		1.219,6	3.288 m
<u>Eivissa</u>			
sa Roca Llisa - cap			
Martinet	ANEI	228,2	6.240
punta de sa Pedrera	ANEI	21,6	1.502
Cala d'Hort	ARIP / ANEI	111,6	
Benirràs	ARIP	14,6	
Total		376	7.742 m

lera, l'obligació de subjectar-se a la planificació territorial, la possibilitat que se'n pugui denegar l'autorització a partir de criteris ambientals i paisatgístics, cosa actualment impossible si es complien la resta de requisits, o complir algunes obligacions ambientals, en general presents a la llei anterior, com l'ús d'aigua depurada.

Espais protegits (capítol 3)

Aquest apartat regula alguns canvis de la Llei d'espais naturals ampliant

l'abast de la protecció que s'hi fixa a partir, fonamentalment, de l'afecció paisatgística que n'hauria provocat el desenvolupament.

En primer lloc, i com a element de la Llei que més ha cridat l'atenció, s'amplien els límits d'algunes ANEI i ARIP, d'acord amb la seva rellevància territorial i ambiental, que majoritàriament es trobaven en perill de ser transformades de manera irreversible. El Parlament, que va coincidir en les zones afectades, va ampliar l'abast d'algunes de les àrees, si es com-

Embat
Llibres

PEDAGOGIA - PSICOLOGIA - CIÈNCIES SOCIALS

Pge. Papa Joan XXIII, 5-E • Geranis Centre - Tel. 971 713 350 • Fax 971 215 641 • 07002 Palma de Mallorca

para amb els àmbits del Decret llei, en concret a Cala Blanca i el Caló d'en Marçal, a Mallorca, i a Roca Llista, a Eivissa. Des del primer moment la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori va avalar tècnicament les ampliacions de l'abast proposat pels grups parlamentaris.

Un altre aspecte significatiu ha estat la depuració de la llista d'urbanitzables de la serra de Tramuntana i els Amunts d'Eivissa que a la LEN no quedaven protegits, i que en gran part han estat reclassificats per plans territorials i altra normativa i han quedat subjectes a possibles dobles interpretacions, causa, ara sí, d'inseguretat jurídica.

Finalment, s'aclariria que les normes de protecció de la LEN tenen el caràcter de mínimes i que poden ser ampliadades pels instruments d'ordenació territorial i el planejament urbanístic.

Disposició derogatòria

Sens dubte, és l'apartat més complex i *miscel·lani* de la norma, ja que la pretensió principal era derogar les normes que haguessin

creat situacions excepcionals afavorint desenvolupaments urbanístics que no responguessin a la lògica d'una planificació basada en l'interès públic. Així, es deroga, a més de la ja esmentada Llei de camps de golf i alguna disposició de la LEN, la major part de la Llei de mesures específiques i tributàries per a les illes d'Eivissa i Formentera en matèria d'ordenació territorial, que fixaven un urbanisme peculiar per a aquestes illes, i diverses disposicions de les distintes lleis d'acompanyament de l'anterior legislatura que legalitzaven edificacions manifestament contràries a la normativa i els xibius d'Eivissa, que modificaven el Pla especial des Trenc, o que autoritzaven urbanitzables prèviament desclassificats per les DOT.

Una conseqüència no prevista de la llei

En els darrers mesos s'ha pogut constatar que la Llei ha estat invocada com un referent en distintes sentències judicials, tot i no ser vigent en el moment d'iniciar els processos.

Així, la trobam referida en la primera sentència del cas Andratx, sols una setmana després d'entrar en vigor, per indicar el canvi de sensibilitat social en favor d'un major rigor urbanístic; en la sentència que confirma la reclassificació de Cala Tuent, on es legitima l'acció dels poders públics en la reclassificació de sòls urbans no consolidats, o en la relativa a la classificació de la zona denominada Vorada nord-oest de Gènova pel Pla general de Palma de 1998, en què s'invoca la necessitat que el sòl, per adquirir la naturalesa d'urbà, ha de ser transformat legalment, tal com ara s'estableix en la Llei de mesures urgents. En definitiva, es posa de manifest la sintonia de la Llei amb la jurisprudència urbanística i territorial, que massa sovint ha hagut de cobrir en solitari la interpretació dels buits normatius, en favor d'una interpretació contrària al desgavell territorial o, dit d'una altra manera, en favor de la seguretat jurídica.

<http://www.protegitelterritori.cat>

***Bernat Aguiló és director general d'Ordenació del Territori.**

Carrer d'en Rubí, 5
Tel. i Fax 971 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)
quart_creixent@palma.infotelecom.es

LLIBRES DE TOTS
ELS PAÏSOS
CATALANS

LLIBRES INFANTILS
I JUGUETES

LLIBRES DE TEXT

DISCOS I CASSETTES

SERVEI
DE LLIBRES
ESTRANGERS

arts
xisco
gràfiques

Tel. / fax: 971 475 754

palmanitanit

agost 2008

Ajuntament de Palma

Dissabte 2 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *En el valle de Elah*, 2007
Parc de la Mar

Diumenge 3 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA:
Harry Potter i l'ordre del Fenix, 2007
Parc de la Mar

Dilluns 4 d'agost a les 22 h

Teatre aficionat
Calabruix
Ses Voltes

Dimarts 5 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *Deseos humanos*, 1954
Parc de la Mar

Serenates d'Estiu
Castell de Bellver

Dimecres 6 d'agost de 2008 a les 22h

CINEMA A LA FRESCA: *Monstruoso*, 2008
Parc de la Mar

Dijous 7 d'agost a les 22 h

Des de la Mirada de l'art, VOS
Nuestra Música, 2004
Casal Sollerich - Cinema

Divendres 8 d'agost a les 22 h

Victor Uris Blues Band
Ses Voltes
American Spiritual Ensemble
Una nit al Broadway
Castell de Bellver - Jazz

Dissabte 9 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *La noche es nuestra*, 2008
Parc de la Mar
Concert Medieval - Stella Splendens
Castell de Bellver

Diumenge 10 d'agost de 2008

CINEMA A LA FRESCA: *Azur i Asmar*, 2006
Parc de la Mar

Dilluns 11 d'agost a les 21 h

El Documental del Mes - *De pare a fill*, 2004
Teatre Municipal Passeig de Mallorca

Dimarts 12 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA:
La evasión de los ladrones de cuerpos, 1956
Parc de la mar
Serenates d'Estiu
Castell de Bellver

Dimecres 13 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *Diario de una niñera*, 2008
Parc de la mar

Dijous 14 d'agost de 2008 a les 22 h

Festival Jazz Voyeur presenta
La Portenya Jazz Band
Ses Voltes
Des de la Mirada de l'Art, VOS
El Cielito, 2004
Casal Sollerich - Cinema

Divendres 15 d'agost a les 22 h

Con Nuestro Soniquete
Ses Voltes - Flamenc

Dissabte 16 d'agost de 2008

CINEMA A LA FRESCA:
Pequeña Miss Sunshine, 2007
Parc de la Mar
Joana Amendoeira, *Flor da Pele*
Castell de Bellver - Fados

Diumenge 17 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA:
Les cròniques d'Spiderwick, 2008
Parc de la Mar

Dilluns 18 d'agost a les 22 h

Coverbos
Ses Voltes - Teatre aficionat

Dimarts 19 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *Brazil*, 1985
Parc de la Mar
Serenates d'estiu - Castell de Bellver

Dimecres 20 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *Jumper*, 2007
Parc de la Mar

Dijous 21 d'agost a les 22 h

9.CAT
Ses Voltes - Música Pop-Rock

Dijous 21 d'agost a les 22 h

Des de la mirada de l'art, VOS
Deseando amar, 2000
Casal Sollerich - Cinema

Dissabte 23 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *Stardust*, 2007
Parc de la Mar
Pedro Iturralde en concert
Castell de Bellver - Jazz

Diumenge 24 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *Bee-Movie*, 2006
Parc de la Mar

Dilluns 25 d'agost

Serenates d'Estiu a les 22 h
Castell de Bellver - Musica Clàssica
El documental del mes, a les 21 h
Teatre Municipal Passeig de Mallorca
De pare a fill, 2004

Dimarts 26 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *La flauta mágica*, 2006
Parc de la Mar
Serenates d'estiu
Castell de Bellver - Musica Clàssica

Dimecres 27 d'agost de 2008 a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *Iron Man*, 2008
Parc de la Mar

Dijous 28 d'agost a les 22 h

Sotavent en concert
Ses Voltes
Música i cremada de rom
14 kilómetros, 2001
Casal Sollerich - Cinema

Divendres 29 d'agost a les 22 h

Llorenç Santamaria
& Perikas Rock and Soul Band
Ses Voltes

Dissabte 30 d'agost a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA: *27 vestidos*, 2008
Parc de la Mar
Miquel Gil en concert
Castell de Bellver

Diumenge 31 d'agost a les 22 h

CINEMA A LA FRESCA:
La Brújula dorada, 2007
Parc de la Mar

Dijous 4 de setembre

La banda nos visita
Casal Sollerich - Cinema

Patrocinadors:

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

E

gesa endesa

Sol Meliá
HOTELS & RESORTS

Una Llei de mesures urgents diferent i imprescindible

MIQUEL ÀNGEL MARCH

Cada començament de legislatura, almenys a les tres o quatre darreres, es presenten i s'aproven lleis de caràcter extraordinari o urgent. Mitjançant aquestes lleis no tan sols es pretén dur a terme una acció de govern concreta, sinó que de qualche manera es vol deixar l'empremta de les prioritats del nou executiu. Recordem que la modificació a la baixa de la Llei d'espais naturals fou una de les primeres iniciatives del l'executiu de Gabriel Cañellas en la legislatura del 1991 al 1995. D'altra banda, el primer pacte de progrés va fer un primer projecte de llei de mesures extraordinàries en

matèria d'urbanisme que incrementava la protecció de les àrees naturals de la LEN. En sentit contrari, el segon govern de Jaume Matas féu un primer projecte de llei per desfer algunes de les mesures proteccionistes del govern de progrés anterior, especialment a les Pitiüses.

El nou govern anomenat de centreesquerra ha seguit la mateixa línia: va presentar un projecte de llei de mesures urgents a favor d'un desenvolupament sostenible. Abans havia aprovat un Decret llei de mesures cautelars, que constituïa una novetat legislativa derivada del nou Estatut d'autonomia

i que garantia l'efectivitat de la Llei de mesures urgents que es començava a tramitar.

Una Llei de mesures urgents diferent

Per sort la nova llei constitueix en alguns aspectes una novetat clarament positiva. És alguna cosa més que una llista de topònims, qualque cosa més que una llista d'indrets amenaçats que cal protegir i que acaba protegint. La realitat és que la Llei de mesures urgents va més enllà del que és habitual i avança alguns aspectes de la necessària, i esperem que prospera, llei del sòl.

A les Balears s'ha legislat molt sobre territori, però d'una forma fragmentada. S'han fet lleis sobre sòl rústic, sobre espais naturals, sobre disciplina urbanística, entre molts altres aspectes. S'ha comentat i s'ha recordat en nombroses ocasions que les Illes Balears constitueix l'única comunitat autònoma de l'Estat sense una llei del sòl. Ens regim, pel que fa al sòl urbà i urbanitzable, per les lleis estatals, bàsicament la del 1975 i la del 1998. Recentment, l'any 2007, s'han acabat de configurar nous aspectes

bàsics de la Llei del sòl estatal que s'hauran de tenir en compte.

Un capítol sobre sòl urbà

El cas Andratx ha generat, entre molts altres aspectes, una notable polèmica sobre el sòl urbà. Els consistoris anteriors a l'actual mantienien la teoria que els terrenys que tenien alguns serveis, malgrat que aquests s'haguessin establert de forma irregular, ja eren sòl urbà. Així, algunes parcel·les que confrontaven amb un camí asfaltat o per on passava una canonada d'aigua potable eren considerades com a urbanes i se'ls atorgava una llicència d'edificació, talment com si aquests terrenys tinguessin la categoria d'urbans.

Ja amb la normativa vigent d'aquests anys, no era possible dur a terme edificacions en aquests falsos urbans, tot i que molts d'ajuntaments en feien i en fan una interpretació absolutament favorable als promotors (casos de la Font i Formentor a Pollença).

La necessitat d'establir el concepte de sòl urbà a les Balears era imprescindible per donar coherència al planejament, per aclarir la situació actual, i sobretot per acabar

amb la indefinició i amb les interpretacions esbiaixades que molts de consistoris feien, i encara fan, de la normativa estatal.

A partir d'ara seran sòl urbà els terrenys que el planejament marqui com a tals, tenint en compte que hagin assolit el grau de consolidació de l'edificació i que tinguin tots els serveis bàsics. Quan parlem de serveis bàsics, la nova llei aclareix que són: xarxa viària adequada i connectada a la trama municipal, xarxes d'abastiment d'aigua i de sanejament i, per últim, subministrament d'energia elèctrica. Cal recordar que quan deim serveis bàsics ens referim a serveis construïts o instal·lats legalment, d'acord o bé amb un projecte d'urbanització o bé amb un projecte de dotació de serveis, aprovats correctament.

Sentències recents del TSJB avalen aquests criteris, ja que més d'una vegada han anul·lat pretesos sòls urbans o han ratificat decisions d'anul·lació d'aquests tipus de sòl en constatar que els terrenys afectats no tenien tots els serveis urbanístics bàsics. Ens referim, per exemple, al cas de Tuent (Escorca) o Gènova (Palma), tots sentenciats el 2008.

Distinció entre urbà consolidat i no consolidat

En el capítol de sòl urbà té una especial transcendència la distinció entre el sòl urbà consolidat i el no consolidat. La diferència entre l'un i l'altre està determinada per la manca de serveis i de condició de solar. Dit d'una altra manera: no tots els sòls urbans són edificables automàticament si prèviament no assoleixen els serveis bàsics d'acord amb la llei i el planejament municipal.

Reserva de sòl per a habitatge protegit i cessions municipals

Aquesta distinció entre els diversos tipus de sòl urbà afectarà igualment a l'hora de destinar un determinat percentatge de sòl a habitatge de protecció oficial. La Llei estableix que en el sòl urbà no consolidat per la urbanització, en el sòl urbanitzable i en el sòl apte per urbanitzar destinat a ús residencial, turístic o mixt, s'haurà de reservar un mínim d'un 30% de l'edificabilitat per a habitatges de protecció pública.

De la mateixa manera, els propietaris de sòl urbà no consolidat, urbanitzable o apte per urbanitzar hauran de posar a l'abast dels ajuntaments, lliure de càrregues d'urbanització, el 15% del sòl edificable, a fi de formar part del patrimoni públic de sòl.

Aquest capítol posa de manifest dues maneres d'abordar el tema de l'habitatge públic. Un sistema és aquest. És a dir, un obliga a unes reserves de sòl d'un mínim d'un 30% a totes les noves «promoció» i cedir un 15% del sòl al patrimoni municipal. L'altre sistema és el que deriva de la Llei de l'habitatge del Govern, el qual, per afavorir l'habitatge barat, permet que s'edifiqui fins i tot en terrenys rústics. És evident que a les Balears hi ha sòl urbà i urbanitzable suficient per a aquests usos. I sobretot hi ha edificació feta, més que de sobres, per satisfer un mercat com aquest.

La derogació de la Llei de camps de golf: una passa

Un altre aspecte positiu de la norma (llargament reivindicada pel GOB) ha estat la derogació de la Llei de camps de golf. Aquesta llei, cal recordar-ho, constituïa una excusa per urbanitzar el camp, ja que donava dret a construir 450 places turístiques o residencials al sòl rústic de devora cada camp de

golf. Eliminar aquesta llei és una passa endavant importantíssima, tot i que pensam que insuficient. Nosaltres consideram que a les Balears ja hi ha camps de golf més que suficients per satisfer una pretesa demanda.

Dit d'una altra manera, a pesar que no és possible construir l'oferta hotelera annexa, és possible, en canvi, seguir construint camps de golf i els seus centres socials, bars,

restaurants i comerços dins sòl rústic, a pesar de la transformació paisatgística que això representa i sobretot l'elevat consum de recursos naturals que implica.

Increment de la superfície d'espais naturals protegits

Allò que ja constitueix un clàssic amb aquest tipus de lleis, en aquest cas també, és que es modi-

fiquen els límits dels espais naturals protegits, això sí, en el sentit de millorar-ne i augmentar-ne la protecció, tant a Mallorca com a Eivissa, en part per desfer «desproteccions» anteriors, en part per evitar noves agressions i en part per donar coherència a alguns espais incomplets. Al final, espais com Son Real, el Caló d'en Marçal, Ragana, Can Vairet, Cala Blanca, Muleta, Cala Carbó, el Vi-

lar, Montport..., restaran protegits ja sigui amb la categoria d'ANEI com d'ARIP. A Eivissa la llista és molt significativa, i espais com Beniràs, sa Roca Llisa, Cala d'Hort, punta de sa Pedrera... quedaran protegits, esperem que per sempre.

És important també, gràcies a aquesta llei, el fet que s'aclareix la situació d'alguns espais que al llarg d'aquests anys han estat objecte de protecció i que hi havia dubte sobre el seu estat jurídic. Són els casos des Verger (Esporles), Tuent (Escorca), es Béns d'Avall (Sóller), Chopis (Valldemossa), Son Coll (Banyalbufar), etc., que s'acaben incorporant a la llista dels espais que queden protegits.

Evitar l'especulació de l'entorn de Son Espases

Els terrenys privats situats a l'entorn del futur hospital de Son Espases quedaran protegits, en el sentit d'evitar altres usos que no siguin el d'equipament sanitari públic. Els terrenys es declaren d'utilitat pública i el PGOU de Palma els haurà d'incorporar per a aquests usos.

Al final, la Llei de mesures urgents fa una llista de lleis o d'articles de lleis que queden derogats. Cal destacar-ne, a més de la Llei de camps de golf, tot un seguit de lleis de caràcter excepcional que foren aprovades en la legislatura anterior i que en general rebaixaven la protecció territorial, especialment a Eivissa i Formentera, o facilitaven l'edificació en certs terrenys d'aquestes illes.

En definitiva, ens trobam una norma de rang de llei que, a diferència de les lleis de caràcter urgent i extraordinari, va més enllà d'aquestes i fa un avanç clar de la futura llei del sòl en aclarir aspectes del sòl urbà, segurament el sòl on actualment hi ha un grau d'indefinició que en propicia l'edificació irregular.

***Miquel Àngel March és membre del GOB.**

Premi de Narrativa Infantil i Juvenil

Guillem Cifre de Colonya

EL MIRALL

El passat 25 de juny se celebrà l'acte d'entrega del XXVII Premi de Narrativa Infantil i Juvenil Guillem Cifre de Colonya. Guanyadora d'aquesta edició va ser l'obra *Bona nit, Júlia*, de l'autor gironí Carles Sala Vila, que recollí el premi de mans del president de Colonya, Josep A. Cifre.

L'acte d'entrega del Premi es realitzà a sa Pobla, al Centre Sa Congregació, continuant la seva itinerància per les diferents ciutats on Colonya s'ha establert, en aquest cas, a sa Pobla des de setembre de 2007.

Presidí l'acte Josep A. Cifre, president de Colonya, acompanyat pel batle de sa Pobla, Joan Comas; el director general d'Innovació i Formació del Professorat de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Pep Serra; el coordinador del Premi, Martí X. March, i el portaveu del jurat d'aquesta edició, David Monserrat.

L'acte fou presentat per Martí X. March, que va repassar la ja llarga trajectòria del Premi, i hi intervingueren, així mateix, el portaveu del jurat, David Monserrat, que destacà les raons per les quals el premi ha estat enguany l'obra de Carles Sala Vila, que destacà, la seva temàtica i qualitat literària.

El president de Colonya, Josep A. Cifre, destacà en el seu parlament la satisfacció de Colonya de fer aquest acte emblemàtic de l'entitat a sa Pobla, glosà la figura de Guillem Cifre de Colonya, va fer referència també a la celebració enguany de l'any dedicat a la seva figura i va agrair la favorable acollida que ha dispensat sa Pobla a l'entitat. Així mateix, el batle de sa Pobla, Joan Comas, destacà l'obra cultural i social que fa Colonya, i molt especialment haver fet aquest acte a la seva ciutat. Va tancar l'acte l'actuació del grup Herbes Dolces, que interpretà un repertori de cançons tradicionals i de creació pròpia.

ona Mallorca
98.0 FM

a ràdio més sentida

Informació, entreteniment, música, cultura, esports... ara
al 98.0 FM. Perquè les coses les vius aquí i des d'aquí.
www.onamallorca.com

**Saps on
som, ara?**

98

Entrevista

Elisenda Paluzie

«La globalització fa que siguin imaginables
unitats econòmiques i polítiques més petites»

MACIÀ CALAFAT

Elisenda Paluzie és professora titular de Teoria Econòmica a la Universitat de Barcelona i directora del Centre d'Anàlisi Econòmica i de les Polítiques Socials (CAEPS) de la UB. És màster en Economia Internacional i Desenvolupament Econòmic per la *Yale University* (1996) i doctora en Economia per la Universitat de Barcelona (1999). Va obtenir una beca de La Caixa per fer recerca a la *London School of Economics* (1997-1998). Ha publicat en revistes internacionals sobre comerç internacional i geografia econòmica. Va ser dirigent de la FNEC (1989-1994). Ha estat promotora d'Economistes pel No (que va fer campanya contra l'Estatut d'autonomia de Catalunya per les seves insuficiències financeres) i impulsora de Sobirania i Progrés (plataforma ciutadana a favor de la independència de Catalunya). Recentment ha donat suport a la candidatura Esquerra Independentista dins el procés d'elecció de la nova direcció d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Els fluxos econòmics entre els diferents territoris dels Països Catalans han estat històricament molt importants. Per què pensau que, d'ençà que ha arribat la democràcia, hi ha hagut tan poca col·laboració entre els governs de les Illes Balears, Catalunya i el País Valencià?

El principal proveïdor d'aquestes empreses. El País Valencià també és el principal client de les empreses catalanes i Catalunya el principal proveïdor del País Valencià. Els fluxos comercials sempre han estat intensíssims. Tenim molts d'interessos comuns i compartim també el maltractament inversor

i el sistema de finançament injust. Per què hi ha hagut tan poca col·laboració? Per raons polítiques.

«Dos terços dels catalans consideren que el finançament és insuficient»

Efectivament, han estat històricament molt importants. Catalunya és el principal client de les empreses de les Illes Balears i, a la vegada, el prin-

cipal proveïdor d'aquestes empreses. És evident que el potencial econòmic que tenia una col·laboració entre els tres territoris dels Països Catalans políticament era un gran

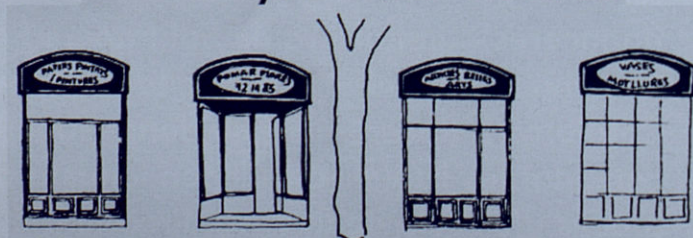
perill per a l'Estat espanyol. Per tant, s'han fet molts esforços per crear malentesos i per separar políticament els territoris. També hi ha hagut errors mutus. Però bàsicament ha estat un esforç intencionat que va començar amb la Batalla de València.

Un altre aspecte que heu destacat és la minva de la relació econòmica entre els Països Catalans i la resta de l'Estat durant els darrers anys. Per quin motiu pensau que el mercat espanyol està deixant de ser majoritari per als productes catalans?

És una conseqüència de l'obertura comercial i de la globalització. Les empreses ara ja no estan en un mer-

“Encara queden botigues” Casa Domar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES · ARTICLES PER A ARTISTES · VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77 - Telèfon 971 72 14 83 - Fax 971 71 93 12 · 07002 - PALMA (MALLORCA)

cat espanyol protegit. S'han integrat a la Unió Europea i cada vegada les relacions amb altres països són més importants. També hi ha un procés d'obertura comercial de la resta del món, amb el progressiu desarmament aranzelari, que afavoreix la internacionalització de les empreses catalanes.

La globalització és un procés amb aspectes negatius, com l'augment de les desigualtats socials o els efectes sobre el medi ambient. De quin manera pensau que afectarà nacions sense estat com la nostra?

La globalització fa que siguin imaginables unitats econòmiques i polítiques més petites i, d'aquesta manera, afavoreix les independències. Perquè desapareix una de les raons per formar part d'un estat més gran, que és el mercat protegit. Avui dia les nacions més petites poden obrir-se a tot el món lliurement. Per tant, l'Estat espanyol està perdent aquesta força centralitzadora i, en canvi, guanyen pes les forces que tendeixen a separar les nacions.

Heu estudiat aspectes de la dependència econòmica dels Països Catalans respecte a Espanya, com el dèficit fiscal o la manca d'inversions estatals. A les Balears la denúncia d'aquesta situació ha estat una constant durant els darrers mesos. Quins aspectes considereu que són més negatius de l'actual model de finançament autonòmic?

El model actual és completament injust des de tots els punts de vista. No tan sols perquè generi a Catalunya,

**ELS
NOSTRES
POBLES**

suplement
d'EL MIRALL

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Presidència
Direcció General de Comunicació

**GOVERN
de les ILLES
BALEARS**

www.illesbalears.cat

les Balears i el País Valencià uns dèficits fiscals enormes. En el cas de les Balears era gairebé del 17% del PIB i de gairebé 4.000 euros per persona l'any 2005. (Ara serien més grans.) No tan sols això, sinó que no respon a cap lògica de principi de federalisme fiscal. Per exemple, tothom entén a la UE que hi hagi fons de solidaritat. Però hi ha una regla molt clara i és que només en reben les regions europees que es-

tan per sota del 75% de la mitjana europea en renda. En el cas de l'Estat no hi ha cap norma, ni tan sols una de tan laxa com que només rebin solidaritat les comunitats que estan per sota de la mitjana espanyola. Al contrari, són receptors de fons de solidaritat comunitats com La Rioja, Cantàbria i Castella i Lleó, amb una renda superior a la mitjana espanyola. En canvi, ha estat una gran aportadora el País

Valencià, quan tenia una renda per càpita molt inferior a la de comunitats autònomes que sí que rebien fons. Aquest n'és un exemple, però n'hi ha molts d'altres. En un llibre de l'any 2006, Guillem López Casanoves i Jordi Pons varen plantejar dotze principis generals de federalisme fiscal i varen verificar que en el cas de l'Estat espanyol no se'n complia cap. De fet, s'ha fet un sistema en què bàsicament es paga per població, però després hi ha una sèrie de regles *ad hoc* que estan fetes per donar més ingressos a determinades comunitats autònomes. Des de Galícia fins a Aragó passant per Extremadura, Andalusia o Castella i Lleó, gairebé totes excepte les dels Països Catalans. Per tant, arribam a la paradoxa que tenim un finançament per càpita en què les Illes Balears reben molt menys per persona que la mitjana espanyola, tot i que aporten de manera constant i sense aturador fons de solidaritat.

Actualment, aquest model de finançament s'ha de renegociar, fet que ha motivat aliances fins fa poc impensades entre Catalunya i el País Valencià. Quina valoració feis del procés de negociació fins ara i quins pensau que seran els resultats?

Jo no som gaire optimista. De fet, arran de la reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya vaig impulsar la plataforma Economistes pel No, en què denunciàvem que no havia canviat el model de finançament i ara ho estam veient. Estam parlant de la reforma del

GRUP AVA

Viajes

Martel

BAL. 029 M/D

**especial
setembre**

LLARGUES DISTANCIES

VIETNAM I CAMBODJA

12 nits / 15 dies des de 2.969,00 Euros

VIETNAM IMPERIAL

12 nits / 15 dies des de 2.357,00 Euros

GRAN PERÚ

15 nits / 17 dies des de 2.205,00 Euros

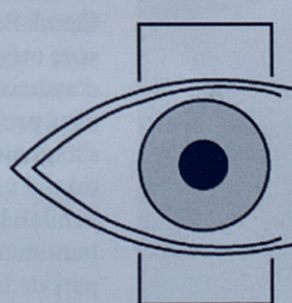
NOVA YORK

7 nits / 9 dies des de 850,00 Euros

Preus amb sortides des de Madrid
El preu no inclou taxes ni increment per carburant

Oms, 50 · Ap. de correus 696 · 07003 · Palma (Mallorca) · Tel. 971 72 38 42 · Fax 971 72 69 42
A/e: ventas@viajesmartel.com

sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú en què són totes quinze negociant amb el ministre d'Economia. En aquest context és molt difícil obtenir bons resultats perquè dels que negocien només són aportadores netes de fons Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i Madrid. La resta són receptores netes i algunes estan sobrefinançades. És molt difícil que una vegada que han assolit aquest *status quo* vulguin perdre posicions. Per tant, no són les millors condicions per negociar. L'Estatut d'autonomia de Catalunya aporta alguns principis que en teoria podrien ser més favorables per a la negociació, però, com que el model és general, amb una llei orgànica espanyola com la LOFCA es poden complir aquests principis, però contrarestar-los amb altres que perjudiquin Catalunya. En el cas de les Balears també es dona el mateix cas: hi ha uns principis favorables a un millor finançament inclosos a l'Estatut, però es poden contrarestar amb d'altres que perjudiquen les Illes. Per tant, la situació és complexa i no som gaire optimista.

**INSTITUT
OFTÀLMIC**
DE MALLORCA

Metges especialistes en oftalmologia

C/ d'Anselm Turmeda, 10. Palma (Mallorca)
Tel. 971 20 15 12 - 971 29 47 44 - 971 29 54 50
Fax 971 75 52 38
A/e: iom@iom.es

finançament, l'Estatut del 30 de setembre plantejava un model semblant al concert, amb una quota de solidaritat important, però que donava poder a la Generalitat a l'hora de negociar. Tot això va desaparèixer al pas per les Corts espanyoles. En el cas de les Balears ja no va partir d'una ambició tan gran i al final ha arribat a ser semblant. Fins i tot hi ha un article, el 123 de les Balears, que és exactament igual al 206.3 de Catalunya, en què es parla d'aquests mecanismes d'anivellament. La darrera frase dels dos articles és molt aclaridora: diu que «els nivells de solidaritat els fixa l'Estat».

També heu estat impulsora de la plataforma Sobirania i Progrés, col·lectiu format per persones de diferents àmbits que fan feina per promoure l'independentisme en l'àmbit social, com a eina per construir una societat amb més benestar. Considerau que l'independentisme en general ha posat poc èmfasi a connectar l'assoliment d'un estat propi amb el progrés de la societat?

No, jo crec que això s'ha corregit. En els darrers anys s'ha posat molt d'èmfasi en això, amb les aportacions del patriotisme social de Carod. Però ja el pujolisme des dels seus orígens tenia aquest vessant d'associar nacionalisme a benestar i progrés social. No crec que s'hagi menystingut aquesta qüestió, tal vegada no hem estat prou hàbils o hem comès errors i no ens hem comunicat prou bé amb la part de la societat que veuria millorat el seu benestar amb la independència. Perquè les classes socials altes o mitjanes s'apunten a mútues o van a escoles concertades i, de fet, la insuficiència dels serveis públics recau més sobre les classes populars. A la plataforma Sobirania i Progrés tenim dos vessants. El primer, la divulgació d'idees favorables a la independència. Per això cada membre aporta idees des del seu àmbit d'especialització (l'economia, el dret, l'art i la cultura...). L'altre vessant és el

de mobilització. Cada vegada hi ha més consciència de la necessitat de la independència, el que hem de fer en el futur pròxim és arribar a la part de la societat que és més impenetrable. Que no ho és; quan es fa una enquesta es veu clar que les insuficiències del finançament han penetrat a estrats molt profunds de la societat, fins al punt que els dos terços dels catalans consideren que és insuficient. Hem de lligar aquest corrent social amb idees de sobirania política.

Plataforma pel Dret a Decidir, Centre d'Estudis Sobiranistes, Òmnium Cultural, Sobirania i Progrés..., no són massa organitzacions socials per a una mateixa idea? No hi ha el perill de manca de cohesió del moviment independentista?

Sí, però alhora, si cadascuna té un nínxol d'especialització i ens coordinam en temes de país com puguí ser la sentència negativa del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, no té per què ser negatiu. Òmnium Cultural centra el seu àmbit de feina en temes de llengua i de cultura. La Plataforma pel Dret a Decidir incorpora entitats molt diverses i la seva especialització és en l'àmbit de la mobilització ciutadana, i a més no és explícitament sobiranista per intentar que partits polítics com Iniciativa o determinats sindicats es puguin sumar a les mobilitzacions. En canvi, des de Sobirania i Progrés pensàvem que calia una entitat com la nostra, explícitament independentista i que difongués arguments i idees de tot tipus favorables a la independència.

Avui dia, ens trobam amb un creixement de l'independentisme social, però el partit que l'hauria de representar políticament, que és Esquerra, ha davallat a les darreres convocatòries electorals. Quins pensau que són els motius?

He entrat recentment a militar a Esquerra Republicana de

Catalunya i m'hi he implicat donant suport activament a una candidatura, la d'Esquerra Independentista. Els motius d'aquesta davallada els varem analitzar i presentar en forma d'esmenes a la ponència oficial. Bàsicament, pensam que el problema és que el primer pacte de govern d'Esquerra tenia un objectiu polític que tot-hom podia entendre: la reforma de l'Estatut d'autonomia, tot implicant el PSC dins aquest procés. D'altra banda, també hi havia raons d'alternança democràtica. El segon pacte es produeix després del desencís estatutari, amb el pacte Mas-Zapatero a La Moncloa, que incloïa unes contrapartides de pactes futurs a la Generalitat que al final no es varen complir. En aquest moment, Esquerra es veu fora de les institucions. Això va condicionar molt la formació d'un govern de pressa i corrents dins el qual els objectius polítics del partit ja no es visualitzen. Això explica la darrera davallada electoral. Nosaltres varem defensar que s'han de marcar uns límits, unes línies vermelles que si no es compleixen la ciutadania vegi que Es-

querra està disposada a trencar el govern. La militància no ens va donar suport, aquesta esmena és l'única que presentàrem que no es va aprovar. Tot i així, sembla que el missatge que hi havia darrere ha quallat i la nova direcció sembla més decidida a plantejar la seva relació amb el PSC dins el Govern en aquests termes. Ara el que hem de fer és esperar i veure, si això es corregeix serà el primer pas per resoldre la situació de dissociació entre l'electorat i el partit. Això a curt termini. A llarg termini Esquerra no recuperarà votants si no torna a plantejar com a eix de la seva actuació l'exercici del dret a l'autodeterminació. I si no comença a condicionar pactes futurs en el dret a decidir. Una de les esmenes que sí que es va incloure va ser condicionar els pactes de govern del 2010 a pactar només amb les forces que defensin el concert econòmic i que estiguin disposades a consultar la ciutadania sobre aquesta modalitat de finançament. Seria una primera passa en una matèria que reuneix un consens molt ampli dins la societat catalana.

Un cafè pel català

TOMEU MARTÍ I FLORIT

El tema (conflicte si us ho estimau més) de la llengua és molt present a les Illes Balears en tots els àmbits. Pel que fa al polític, és indubtable. Ara és un polític corrupte que vol desviar l'atenció agitant la bandera pròpia d'aquells que són en política per robar, i que no és altra que l'anticatalanisme. Suara és qualche alt càrrec públic que incompleix la normativa vigent sobre llengua. Per no parlar de l'autèntica política de muntanya russa a què sotmeten alguns polítics irresponsables una qüestió tan transcendental per a la nostra comunitat com la política lingüística. En l'àmbit laboral, la qüestió lingüística hi és present, encara que sigui per omissió. Massa vegades i en massa àmbits la llengua pròpia de les Balears pateix discriminació en aquest terreny. En l'àmbit

de les relacions socials, de deu vegades nou, la qüestió plana sobre els temes de conversa. A la sobretaula del diumenge, al sopar de companys de feina, quan quedam per fer un cafè amb uns amics. Parlar de la llengua és habitual, ni que sigui perquè el cambrer ens menteix (i es menteix a ell mateix) quan ens diu que no ens entén o ens serveix un cafè amb gel en comptes d'un cafè amb llet. Parlar del conflicte lingüístic és un tema recurrent. Sempre hi ha qualcú que repeteix el rosari de prejudicis i supersticions contra el català que li han inoculat a la ràdio, a la tele o en qualche diari, o amb els tres sistemes a la vegada.

A vegades, fins i tot, podríem caure en la temptació de demanar-nos què hem fet malament per merèixer tot això. Són molts anys de patir el nacionalisme espanyol que té com a únic fil conductor i factor de cohesió l'odi visceral i irracional al català. Des de la presidència amb majoria absoluta de José María Aznar del Govern d'Espanya, vivim una nova regressió, i l'espanyolisme més tronat, virulent i xenòfob ha tornat a reviscolar a partir d'un lleuger lifting als laboratoris de la FAES. S'ha de reconèixer que, de feina, en fan molta. I que, de mitjans, no els en falten. La llengua catalana i la identitat que hi duu incorporada torna a ser l'abocador on els espanyolistes de sempre, reconvertis ara en faesistes, hi aboquen tots els seus complexos d'inferioritat i tots els seus traumes d'imperialistes frustrats.

A un servidor també li agradaria viure en un país normal (si és que n'hi ha qualcun) i no tenir res a veure amb uns cafres amb somnis

de grandesa imperial. Però no ens queda més remei que afrontar la situació tal com ens ve. A la majoria de països del món hi ha hagut o hi ha conflictes per qüestions de llengua i d'identitat. I on s'han solucionat, o se n'han pal·liat els efectes més negatius, ha estat perquè la comunitat agredida (sí, tothom sempre diu que és ell l'agredit, però per això mateix avui és impossible mantenir certs enganys) ha treballat de manera incansable i de manera col·lectiva en defensa dels seus drets com a poble. Cal partir de la base que, avui, a les Illes Balears, hi ha una minoria (amb capacitat d'influència i amb molts mitjans, però minoria al cap i a la fi) de gent que desitja la desaparició definitiva de la nostra llengua. I hi ha també una immensa majoria de gent que viu el conflicte però en desconeix les bases.

Per arribar a aquesta majoria social, l'Obra Cultural Balear promourà un gran diàleg civil per fer arribar als nostres conciutadans un missatge positiu, esperançat, engrescador i coratjós envers la llengua catalana, que és l'única que pot esdevenir llengua de cohesió social a les Balears. Per a aquesta campanya, necessitarem que tots els socis i amics de l'OCB i tota la gent sensibilitzada en la defensa de la nostra llengua es mobilitzi i vagi a l'encontre d'aquesta majoria social i li faci arribar, sense intermediaris, sense mediatitzacions, el convit de la nostra llengua.

Fa una mica més d'un any més de trenta mil persones omplírem la plaça Major de Palma per proclamar que «El futur és nostre». Aquest futur és avui, i per construir-lo, hem de menester tothom.

BIBLIOTEQUES MUNICIPALS

TERRENO

Dos de Maig, 1 - 07015
☎ 971737709 - bibelterreno@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

COLL D'EN RABASSA

Albuera, 1 - 07007
☎ 971490354 - bibcoll@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.
Dissabtes de les 9 a les 13 h.

ESTABLIMENTS

Carretera Esporles, 183 - 07010
☎ 971765192 - bibestabliments@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.
Dissabtes de les 9 a les 13 h.

GÈNOVA

Barranc, 22 - 07015
☎ 971405481 - bibgenova@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SA INDIOTERIA

Gremi Tintorers, 2 - 07009
☎ 971207505 - bibsaindioteria@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

MOLINAR

Xadó, 3b - 07006 Palma
☎ 971247649 - bibmolinar@sfa-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

POLÍGON DE LLEVANT

Ciutat de Querétaro, 3 - 07007
☎ 971242155 - bibpoligondellevant@sfa-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

RAFAL VELL

Joan Estelrich Artigues, 50 - 07008
☎ 971474414 - bibrafalvell@sfa-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON SARDINA

Camí Passatemps, 123 - 07120
☎ 971438473 - bibsonsardina@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.
Dissabtes de les 9 a les 13 h.

COORDINACIÓ DE BIBLIOTEQUES

Almudaina, 7A - C.P. 07001
HORARI: de dilluns a divendres (8-15 h)
e.mail: [bibiblioteques@sfa-palma.es](mailto:biblioteques@sfa-palma.es)

CORT

Pça. de Cort, 1 - 07001
☎ 971225962 - bibcort@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h.
Dissabtes de les 9 a les 13 h.

RAMON LLULL

Institut Balear, s/n - 07012
☎ 971299260 - bibramonllull@sfa-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h.
Dissabtes de les 9 a les 13 h.

CASAL SOLLERIC

Passeig del Born, 27 - 07012
☎ 971722092 - caguilo@sfa-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 14.30 h.
Dimarts també de les 17 a les 20 h. Especialitzada en art

ESTUDI GENERAL

St. Roc, 4 - 07001
☎ 971495346 - bib.estudigeneral@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 13 h.
i de les 16.30 a les 20.30 h.

INFANTIL

Antoni Planas Franch, 4 - 07001
☎ 971719190 - bibinfantil@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 16 a les 20 h.
Dissabtes de 9.30 a 13.30 i de les 16 a les 20 h.

OLIVAR

Pça. de l'Olivar,
edifici Mercat de l'Olivar, 1ª planta - 07002
☎ 971726580 - bibolivar@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 8 a les 14 h.
Dissabtes de les 9 a les 13 h.

S'ARENAL

Pça Gaspar Rul-lan, 5 - 07600
☎ 971492866 - bibarenal@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

BLANQUERNA

Sant Joaquin, 9 - 07003
☎ 971758871 - biblanquerna@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SANTA CATALINA

Fàbrica, 34 - 07013
☎ 971286069 - bibstacatalina@sfa-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON CLADERA

Cala Mitjana, 41 - 07009
☎ 971470839 - bibsoncladera@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.
Dissabtes de les 9.45 a les 13 h.

SON FERRIOL

St. Joan de la Creu, 43 - 07198
☎ 971429856 - bibsonferriol@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.
Dissabtes de les 9 a les 13 h.

SON FORTEZA

Sant Isidre Llauredor, 25 - 07005
☎ 971243983 - bibsonforteza@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON GOTLEU

Regal, 105 - 07008
☎ 971273507 - bibsongotleu@sfa-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON RAPINYA

Catalina March, 4 A - 07013
☎ 971792337 - bibsonrapinya@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON XIMELIS

Cap Enderrocat, 14 - 07011
☎ 971791233 - bibsonximelis@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SANT JORDI

Pau Bouvy, 31 - 07199
☎ 971742036 - bibsantjordi@a-palma.es
Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.
Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

BIBLIOTEQUES MUNICIPALS

La llengua, una gran obra d'art

JOAN GUASP

**Una llengua, sigui la
que sigui, gran o
petita, emergent o en
decadència, poc o molt
parlada, constitueix en
tot moment, a més
d'una realitat científicament
establerta, una
veritable obra d'art.**

Les llengües es fan a mesura que es parlen, es llegeixen i s'escriuen: a mesura que s'usen. L'autor de cada llengua és la societat mateixa, el poble que l'usa i la fa créixer, que l'ha creada, que l'ha convertida en una eina de comunicació i de cultura, fins i tot en un element d'identitat del poble mateix, a causa que s'ha anat fent i desenvolupant al mateix temps que aquest poble que l'ha establerta i l'ha aollida. Entre tots l'han generada, l'han concebuda i l'han treballada. En aquest sentit, es tracta d'una obra d'art elaborada per una col·lectivitat humana en el si d'un indret determinat, la qual esdevé estimada i cobejada per tots. Perquè tothom se'n sent autor.

No tan sols la llengua és una gran obra d'art per la seva importància intrínseca, sinó per aquesta construcció col·lectiva que l'ha creada i la segueix creant permanentment. És la més gran obra d'art d'un poble, o d'una civilització, d'una època, d'una manera de ser i d'actuar. A la vegada, per això mateix, les llengües són obres d'art interactives: tots els seus parlants participen a parts iguals de i en la seva autoria. D'aquí la seva grandesa, la seva enorme importància i la seva excelsa dignitat.

I, així i tot, n'hi ha que volen fer-les desaparèixer, que les voldrien veure mortes, inertes i marginades. N'hi ha que lluiten perquè sigui així, i no tan sols en sentit individual, sinó amb més força i intensitat en sentit institucional, fins i tot de manera oficial, mitjançant l'acuit constant que es recolza en la ignorància general i, encara més, que en fa recaure l'abolició en l'imperi de la llei. Encara que la para-

doxa més extraordinària al voltant d'aquesta bogeria és que els seus flagells més combatents són els que més haurien de lluitar per defensar-les, ja que formen part del seu propi patrimoni corporatiu i cultural. És com si volguessin destruir la música de Mozart perquè no entenen aquella música, i perquè Mozart, encara que sigui un gran músic, no forma part dels seus hermètics gustos musicals.

Als Països Catalans patim aquesta insídia contra la llengua –contra la nostra més gran obra d'art col·lectiva– per part de Castella des de fa tres-cents anys. I tot perquè ells no saben valorar-la, o no ho volen fer. Volen que sigui la seva llengua pròpia, la castellana, l'única que prevalgui i s'engrandeixi a tot el territori estatal. Volen que les seves obres d'art siguin declarades oficialment superiors a les nostres, fins al punt que les nostres desapareguin, sigui pels mitjans que siguin, ja que així encara se sentiran més satisfets. Ignoren que no és la quantitat d'artistes que intervenen a forjar-la allò que fa més important una obra d'art, sinó la qualitat d'obra que en resulta. I en qüestió d'obres d'art mil·lenàries, que ja han aconseguit el reconeixement històric del classicisme i el suport de l'autoritat científica, no es pot parlar de diferències de valoració: en aquest aspecte són absolutament iguals. Sí que es pot parlar de fet diferencial l'aspecte artístic, però això no li dóna una més petita o més gran bondat: són diferents i prou.

Malgrat tot, sembla que és aquí on rau el menyspreu d'uns «artistes» sobre d'altres, en la incomprensió de l'art que ells no han fet. És com

si Velázquez en pintura, o Cervantes en literatura, haguessin volgut cremar totes les obres que no haguessin sortit de les seves mans. Això seria de bojos. Idò de bojos és el que ara volen fer una colla d'intel·lectuals castellans, o castellanistes, amb les llengües que no siguin la castellana, la que ells anomenen espanyola. Si Shakespeare hagués nascut a qual-sevol indret dels Països Catalans i hagués escrit en català, és segur que a l'altiplà de Castella l'ignorarien. Sort en tingué, de néixer a Anglaterra! També en aquesta matèria Shakespeare fou un home molt espavilat.

A mi no m'afectaria gaire el discurs barroer que aquests impresentables fan sobre la meua llengua si no tinguessin el suport agressiu d'un Estat i d'una Constitució que nosaltres estam obligats a reverenciar. Si a casa nostra gaudíssim de l'autonomia pràctica que tota nació requereix, i no d'una de teòrica com l'actual, tot aquest bullit lingüístic no existiria. I és que l'art requereix de total independència per mostrar-se així com és, sense interferències alienes que el vulguin dominar i dirigir.

Deia Txèkov que l'element principal de l'art és el sentiment de la llibertat individual. No hi podem estar més d'acord quan es fa referència a obres d'art personals, però quan aquestes obres d'art són col·lectives, el sentiment de llibertat ha de ser també col·lectiu. Sobre els sentiments no es pot legislar: aquesta és la gran equivocació d'aquests mal anomenats intel·lectuals que es manifesten a favor de l'anorreament de tota producció lingüística, és a dir, artística en grau superlatiu, que no sigui la seva: la de Castella. Aquí s'equivoquen de dalt a baix: no es pot legislar contra natura, no es poden enlairar manifestos contra la dignitat dels pobles: la llibertat dels éssers humans no la construeixen els éssers humans mateixos, perquè els transcendeix. Per això tampoc els éssers humans no la poden destruir. Molt menys, encara, a fora casa.

Acampallengua 2008

Aquest any meteorològicament tan atípic que vivim ha provocat que l'Acampallengua s'hagi hagut de fer en dues parts. L'acampada pròpiament dita fou els dies 23 i 24 de maig, a Son Servera, però la pluja va impedir que es pogués fer el concert que havia de servir de colofó, així que es va haver d'ajornar i es va fer el dissabte 12 de juliol.

Hi participaren més de dos mil joves i hi actuaren cinc grups d'arreu dels Països Catalans i d'estils ben diferents. La diversió i la reivindicació es donaren la mà i actuaren en una simbiosi perfecta, demostrant que tenim un repertori prou ampli i variat per poder gaudir de la música en la nostra llengua.

★ 24 i 25 DE MAIG ★
ACAMPA LLENGUA
★ SON SERVERA ★
★ 2008 ★

GRAN CONCERT
 ELS PETS
 ANTONIA FONT
 SVA-TERS
 KUMBES DEL MAMBO
 MUSNOK

GRUPS NOVELLS
 BANDA BARRETINA
 BARBER SHOP
 ESKLAT
 LAST CAMEL
 MANAFOC

MÚSICA TRADICIONAL I BALLADA POPULAR
 MÚSICA NOSTRA
 SA REVETLLA

FESTA INFANTIL
 CUCORBA
 ORIOL CANALS

CANÇÓ D'AUTOR
 SUSO REXACH
 PAU ALABAJOS

JOVENES DE MALLORCA
 JUVENES DE MALLORCA

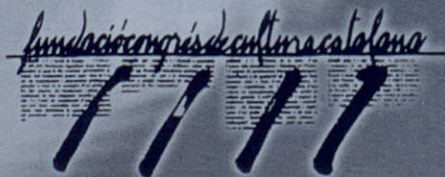
CERCAVILA
TALLERS
CONFERÈNCIES
GIMCANA
PRESENTACIONS DE LLIBRES
TEATRE
EXPOSICIONS
COMPETICIONS ESPORTIVES
CORREFOC
TORRADA

ABONAMENT: 25€ ANTICIPAT, 30€ EL MATEIX DIA
WWW.ACAMPALLENGUA.CAT
MÉS INFORMACIÓ A: INFO@JOVENESLLENGUA.CAT

EL MIRALL amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

Noves dades sociolingüístiques

El català aconsegueix sumar parlants si les institucions executen una política lingüística integradora. Aquesta podria ser la lectura de l'enquesta sociolingüística que ha publicat el Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS).

Malauradament, l'enquesta no ofereix dades de les Illes Balears, però sí ho fa de Catalunya i el País Valencià. En el cas de Catalunya, amb un sistema educatiu que usa la immersió i amb una política lingüística de foment del català, un 45% dels enquestats tenen el català com a llengua materna, però són un 61% els que se senten personalment catalanoparlants, cosa que suposa un guany de setze punts percentuals a favor de la llengua pròpia. Al País Valencià, amb una política lingüística gairebé inexistente o, fins i tot, contrària a la normalització del valencià, i un sistema educatiu de doble xarxa, en el qual els alumnes són separats segons la llengua que triïn, el 39% dels enquestats manifesten que el català és el seu idioma matern, i el mateix percentatge és el que es considera catalanoparlant, és a dir, la llengua es troba estancada sociolingüísticament, no perd parlants, però tampoc no en guanya.

És una llàstima, però l'enquesta del CIS no inclou cap dada sobre les Illes Balears, per la qual cosa no podem saber quin és el percentatge de parlants que guanya el català.

Jubilats per la Llengua

Diuen que l'amor no té edat. I l'amor a la llengua, tampoc. Per això, un grup de gent grans acaba de formar una nova secció oberta de l'Obra Cultural Balear que han batut amb el nom provisional de Jubilats per Mallorca.

Com expliquen ells mateixos: «La campanya orquestrada de destrucció de la nostra memòria col·lectiva, de la nostra llengua i del medi que ens aixopluga és tan forta, i disposa de tants de mitjans econòmics, mediàtics, polítics i de tota casta, que hem trobat que és mester que els jubilats ens mobilitzem en defensa de Mallorca i... qui sap millor la realitat?, la veritat?, qui pot desfer mentides millor que els qui hem viscut de primera mà la transformació de la nostra societat? Malgrat no renunciar a programar activitats d'esplai i de formació per als socis, l'objectiu fonamental és oferir l'oportunitat als jubilats per fer coses per al conjunt de la societat.»

No descarten que, a la llarga aquesta secció es pugui arribar a convertir en una entitat amb personalitat jurídica pròpia.

Jason Martin: la pintura modulada

JOSEP MARIA ALAMINOS

L'exposició «Nomad», que presenta Es Baluard, està comissariada per Fernando Francés, director del Centro de Arte Contemporáneo (CAC) de Màlaga, que ha estat el primer espai a Espanya on s'ha mostrat l'obra de Jason Martin. Es tracta d'una selecció de set obres representatives de la darrera pro-

ducció de l'artista britànic: *Vertigo* i *Dutch* (ambdues de 2006), *Feral*, *Province*, *Lebanon*, *Parsifal* i *Pantheist* (totes de 2007).

Són pintures de gran format que sorprenen per les dimensions, però també pel procés tècnic i el concepte plàstic resultant, en les quals l'artista ha utilitzat com a punt de partida l'obra «Vista d'Arkona quan surt la lluna», del pintor romàntic alemany, del segle XIX, Caspar David Friedrich. L'exposició s'acompanya d'un excel·lent catàleg, amb textos de Cristina Ros i Fernando Francés, i un exquisit estudi de l'obra de Jason Martin i la relació que té amb l'obra de Friedrich, a càrrec de Santiago Olmo.

Jason Martin (Jersey, Regne Unit, 1970) és un artista relacionat amb el grup dels Young British Artists. Després de llicenciar-se en Belles Arts en el Goldsmiths College de Londres, l'any 1993, participà en diverses exposicions col·lectives d'aquest grup d'artistes que renovaren la plàstica britànica durant la dècada dels noranta, i al qual pertanyen noms com els germans Chapman, Tracey Emin, Sam Taylor-Wood o Damien Hirst. L'obra de Martin, però, s'interessa menys per la provocació i el tòpic irònic utilitzat per altres membres dels YBA, i es preocupa més pel concepte i la reflexió. L'èxit i la rellevància internacional li arriba amb l'exposició «Sensation», l'any 1997, quan la Saatchi Collection es va presentar a la Royal Academy de Londres. Des de llavors, l'artista ha participat en nombroses exposicions col·lectives a Europa, Estats Units o Japó, i ha fet mostres individuals a la Lison Gallery de Londres, a la Robert Miller Gallery de Nova

Parsifal, 2007, oli damunt alumini, 180 × 400 cm

Lebanon, 2007, oli damunt alumini, 270 × 200 cm

Pantheist, 2007, oli damunt alumini, 180 × 400 cm

York, a la Galerie Thaddaeus Ropac de París i a la Louver Gallery de Los Angeles, entre d'altres.

La preocupació per l'aspecte tècnic es tradueix en l'elecció de l'oli, una tècnica tradicional però utilitzada damunt un suport poc convencional: les planxes d'alumini de gran format muntades sobre bastidors de fusta. Els mitjans per escampar la pintura són escombres i brotxes fabricades a mida per a cada peça. La capa de pintura, d'una gruixa considerable, s'escampa per la superfície, modulada i modelada per l'artista, i dona lloc a fluxos en diferents direccions i amb gruixes variables, com ones que fluctuen pel suport del quadre. Aquests són els elements bàsics que Jason Martin utilitza en la seva inquietud per cercar «una nova forma de pintar amb tot el cos».

En l'aspecte formal l'efecte és, inicialment, d'obres monocromàtiques en què la pintura flueix en moviments ascendants o descendents, a voluntat de l'autor, i conforma peces que se situen en la frontera figuració-abstracció, per suggerir «paisatges» infinits (l'artista planteja el seu procés com una sèrie de «viatges») que volen superar els límits del quadre. Les amples capes de pintura, amb els solcs produïts per les brotxades, es mouen en direccions ondulants provocant ritmes i creant reflexos i

matisos que canvien segons la llum que reben i el punt de vista de l'espectador.

Jason Martin ordena aquests grans magmes de pintura, i els modula creant tensions horitzontals (*Feral*, *Pantheist*), suggerint moviments verticals (*Province*, *Lebanon*, *Parsifal*), o provocant expansions radials (*Dutch*, *Lebanon*), i és d'aquesta manera que l'artista insinua (no hem d'oblidar els títols i la vinculació amb l'obra de Caspar David Friedrich) i partint de pura abstracció ens situa en l'evocació del paisatge, de l'arbre, del cos, de la font...

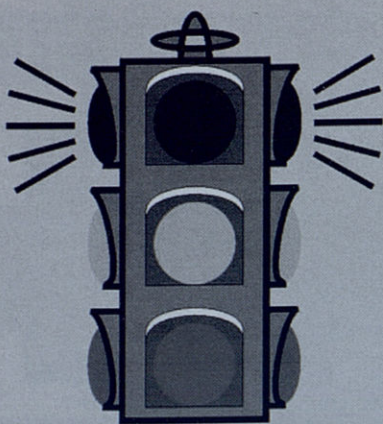
L'obra de l'artista britànic, potser, incorpora a la seva obra trets característics del minimal i de l'expressionisme abstracte, o d'autors com Bridget Riley, Jackson Pollock, Alan Charlton o James Hyde. Però essencialment, i es pot comprovar a «Nomad», el discurs de Jason Martin és completament personal i sense artifici. La seva pintura, de gran impacte visual, és un exercici de llibertat expressiva en què la racionalitat i l'equilibri aconseguen un resultat harmoniós que constata que la pintura té, i per molt temps, molt terreny per explorar.

«Nomad»

Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma

Fins al 31 d'agost

Tendències

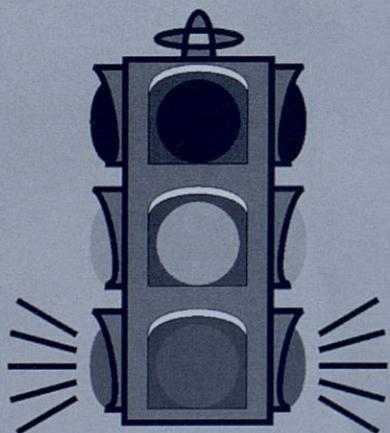
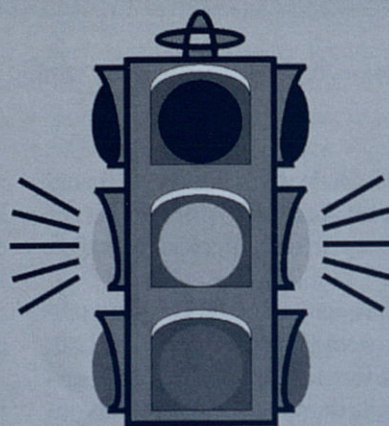

VERMELL

Als impulsors i signants del Manifesto por la lengua común. El text no es limita a expressar un conjunt de mentides i falsedats contra l'ús del català, el basc i el gallec, sinó que els seus partidaris ja han perdut la vergonya i fan servir arguments de caràcter supremacista que subratllen la desigualtat entre els ciutadans de l'Estat segons la llengua que parlin. El Manifesto forma part d'una campanya d'agressió contra els drets lingüístics dels catalanoparlants a la qual s'han apuntat també mitjans de comunicació espanyols com *El Mundo* i Telecinco. Tot plegat, un intent de retornar l'estatus lingüístic del català a la situació preconstitucional.

GROC

Al Consell Interuniversitari de Catalunya, integrat pels centres d'ensenyament superior del Principat. L'organisme ha acordat que les universitats catalanes demanin el coneixement del català als nous professors. Malauradament, la Universitat Pompeu Fabra i l'Autònoma de Barcelona s'han desmarcat immediatament de la proposta i han anunciat que no l'aplicaran. D'altra banda, la Universitat de les Illes Balears de moment no té previst exigir el coneixement del català als nous professors, tot i el retrocés de l'ús de la llengua al campus universitari.

VERD

A la Conselleria d'Educació, per haver derogat el decret Fiol. L'Administració ha publicat una nova norma que recupera la consideració del català com a idioma propi de l'educació i introdueix l'anglès a les escoles de les Balears sense reduir hores en la nostra llengua. A poc a poc, sovint amb massa lentitud, el Govern rectifica les mesures contra el català preses durant l'anterior legislatura.

OFICINA DELS DRETS LINGÜÍSTICS

L'Oficina dels Drets Lingüístics és un mecanisme de defensa contra les agressions lingüístiques pel fet d'expressar-se en català. Si heu patit alguna agressió o discriminació per raons de llengua, podeu fer-ho arribar a l'Oficina pels mitjans següents:

Correu electrònic: drets@ocb.cat

Correu postal: Oficina dels Drets Lingüístics

C. del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos

07003 Palma

Telèfon: 971 723 299

EL MIRALL

FES-TE'N SOCI

Emplena aquesta butlleta amb les teves dades i envia-la al fax 971 719 385.

Nom i llinatges

DNI o NIF

Data de naixement

Adreça

Població

Codi postal

Telèfon

Telèfon mòbil

Adreça electrònica

DADES BANCÀRIES

Nom i llinatges del titular del compte

Nom del banc o caixa

Adreça i població de l'oficina

Codi del compte del client

Entitat

Sucursal

DC

Número de compte

Sol·licit que carreguin al meu compte la quota:

Marcau amb una creu la modalitat de quota elegida. El cobrament s'efectuarà anualment mitjançant la presentació del rebut al banc o a la caixa.

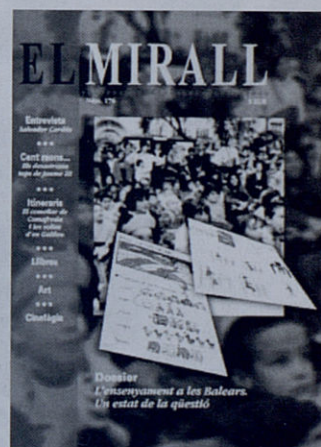
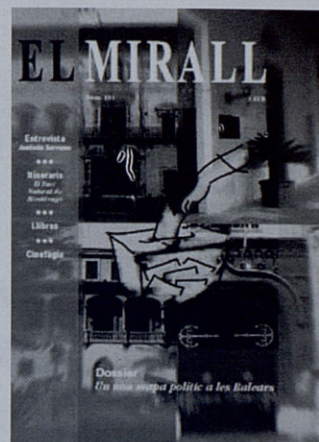
☐ 25,00 €

☐ Aportació especial (indicaue-ne l'import): €

Signatura de l'associat/da:

☐ Accept expressament els termes de la clàusula de tractament de dades *

*Clàusula de tractament de dades: D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les dades recollides en aquest formulari s'inclouran en un fitxer automatitzat del qual és titular l'Associació El Mirall. Les teves dades es podran utilitzar per gestionar la teva col·laboració i per enviar-te informació de l'associació i d'entitats col·laboradores. Per exercir el dret d'accés, d'oposició, de rectificació o de cancel·lació, cal que envii un escrit adreçat a l'Associació El Mirall, carrer del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos, 07003 Palma.

Danilo Kiš i Hilari de Cara: dos 'cracks' de la literatura

BIEL MESQUIDA

La finestra s'obre damunt una claror engegadora. És el cel de l'horabaixa del dia de Sant Joan i tota la calor es reconcentra sobre aquest paisatge de verds i de grocs resplendents i polifònics. Refilen els paons amb un crit selvàtic com una benvinguda a les messes estiuenques. Aquest cronista, adorador de la lletra, ha decidit recomanar amb músiques d'alegria i de festa dos escriptors molt potents, dos escriptors poetes, que fan una lletra car-

regada d'irradiacions benèfiques i consoladores que t'acompanyen mot de temps després d'haver-ne acabat la lectura. Danilo Kiš i Hilari de Cara són una extraordinària banda sonora per a aquests temps que corren.

Danilo Kiš o el fervor

El Danilo el vaig conèixer a través d'una crítica i traductora eslovena, Šimona Skrabek, i li estaré sempre molt agraït. Kiš va néixer l'any 1935 a Subotica (Sèrbia), de mare montenegrina i pare jueu. A set anys va veure el carnatge i assassinat de jueus i serbis a Novi Sad a mans dels feixistes hongaresos. A la Segona Guerra Mundial el seu pare i altres membres de la seva família foren assassinats en el camp d'extermini d'Auschwitz. Va viure a Hongria i estudià literatura a la Universitat de Belgrad. Més tard es va traslladar a França, on habità fins a la seva mort el 1989. L'absència i la pèrdua del pare i el genocidi nazi es convertiren en les seves obsessions literàries, que fructificarien en una trilogia commovedora que publicà per separat i després reuní en un sol llibre: *Circo familiar* (Narrativa 128, Acantilado). Aquí hi ha *Penas precoces*, que és un àlbum de cal·ligrafies d'un nin que no perd calada i que ens mostra una col·lecció de petits detalls sense ordre cronològic que cartografien un univers propi extraordinari. És emocionant. *Jardín, ceniza* són quadres commovedors en què el seu pare, que era enciclopedista, màgic, psicòleg, recitador, joglar, etc., ocupa un lloc central, així com els esdeveniments terribles, amb ressons apocalíptics, de

la repressió i de la guerra. *El reloj de arena* és un collage en què el pare agafa una dimensió tràgica i en què a través d'una escriptura compacta, suculenta i estremidora assistim a les darreres crisis d'un home que esdevindrà un vertader màrtir. *Circo familiar*, llegit en les seves complexes trames que s'entrecruen, és una vertadera novel·la de formació de les més significatives del segle xx. L'obra més coneguda de Kiš és *Una tumba para Boris Davidovich* (en català a Angle Editorial i en castellà a Narrativa, 108, Acanalado), amb un pròleg aclaridor de Joseph Brodsky, en què pinta amb colors forts el funcionament del fanatisme i la intolerància a través d'una bigarrada galeria de personatges. *Enciclopèdia dels morts* (Narrativa, 127, Acanalado) són set relats que amb brodaries de miniaturista ens pinten un conjunt de personatges d'aquells que no veu ningú: els marginats dels marginats. Magnífic! La traducció espanyola de Nevenka Vasiljevic, extraordinària.

Hilari de Cara o les altes tensions de l'esperit

Hilari de Cara és un poeta que fa de professor de literatura. El llibre *Poemes* (1985-1991), que recull *L'espai del senglar* i *Quadern de Llombards*, ens mostra un treballador estricte i suggeridor del llenguatge amb una dicció d'amic que et conta les seves aventures a cau d'orella. *Bolero* (1998, Quaderns Crema) i *Absalom* (Premi de la Crítica Josep M. Llompart, 2007) són dues obres de maduresa en què el poeta ens mostra el seu món entre l'amor i la desolació. Ara fa un parell de mesos que llegesc i rellegesc (Hilari és un escriptor que cal rellegir per sucra-lo a fons) *Postals de cendres* (publicat a El Gall Editor, com quasi tots els altres llibres), i no més puc assegurar que la veu decaresca produeix unes càrregues de profunditat que et fan descobrir un fotimer de coses invisibles que ens envolten, que tenim dins nosaltres: els tedis i les batalles de l'amor, la força elegíaca de les en-

tonacions (Gabriel Galmés, Blai Bonet i Robert Graves són matèria elegíaca resolta amb esplendor del record), la batalla per la terracelmar del seu país petit i ben aïmat, els seus passejos literaris, íntims, impressionants per Praga, per Viena, per Nova York, per arreu d'un planeta on intenta esbrinar la vida sota cada sensació i cada sentiment. Hilari es llegeix com un bàlsam que t'ajuda a cicatritzar la ferida sempre oberta. Hilari es llegeix com un vas d'aigua transparent que no t'assacia la set, que quan més ens beus més set tens. Hilari es llegeix com el bloc de notes d'un cronista de l'ànima que no deixa perdre calada. Un ver electritzador de les paraules de la tribu que ens dóna, amb generositats de mestre, paraules convertides en espirals lluminoses que ens ajuden a veure les obscuritats més fondes, més abissals. També, tan bé, magnífic!

Llibres

El refugi de Son Amer i la cometa des Morts (Lluc)

GASPAR VALERO

Itinerari:

coll de sa Batalla –
refugi de Son Amer – es Camell
– la cometa des Morts –
camí de Menut –
Santuari de Lluc

Horari aproximat:

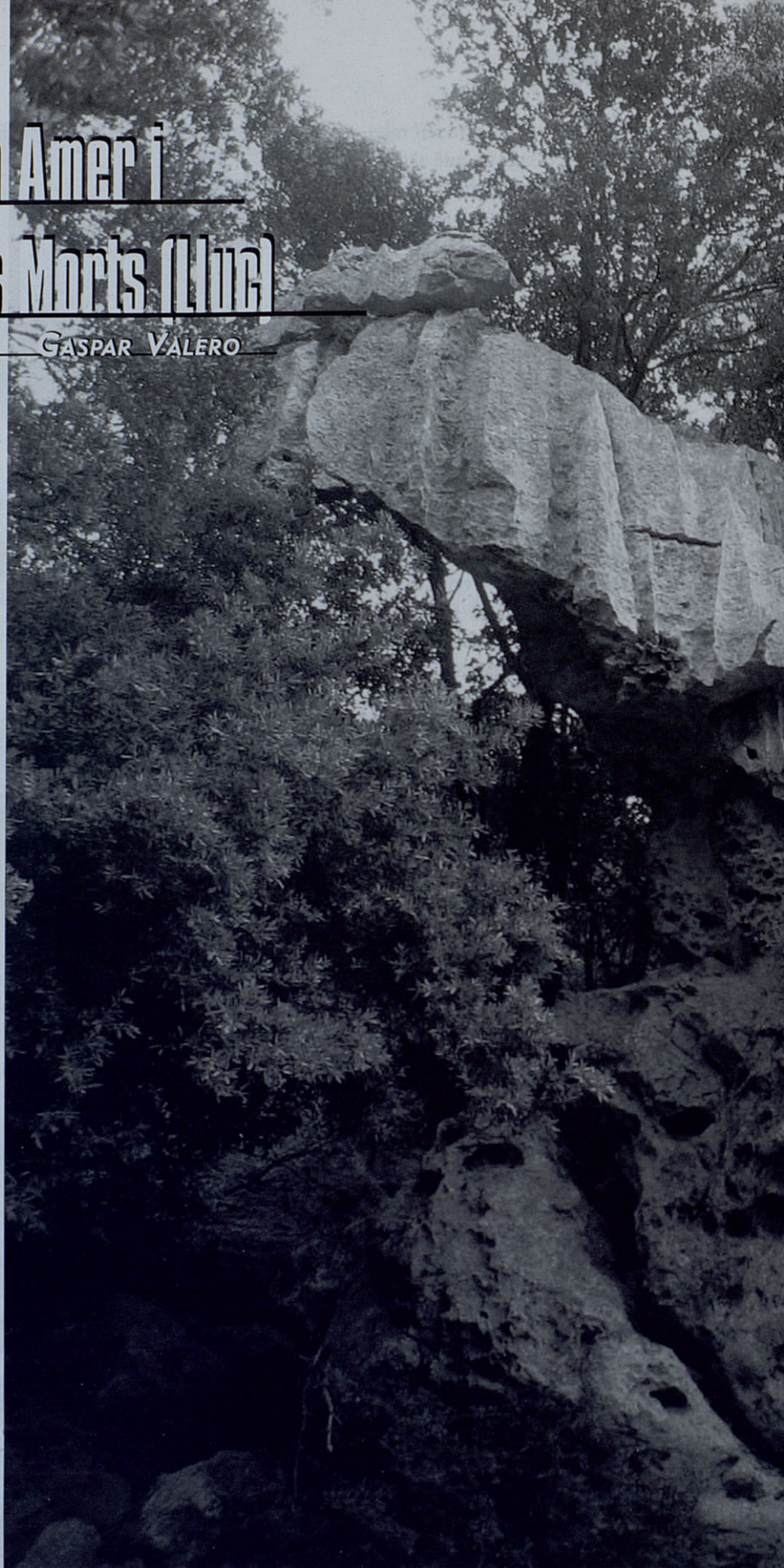
2 hores (temps aproximat de
marxa, sense les aturades)

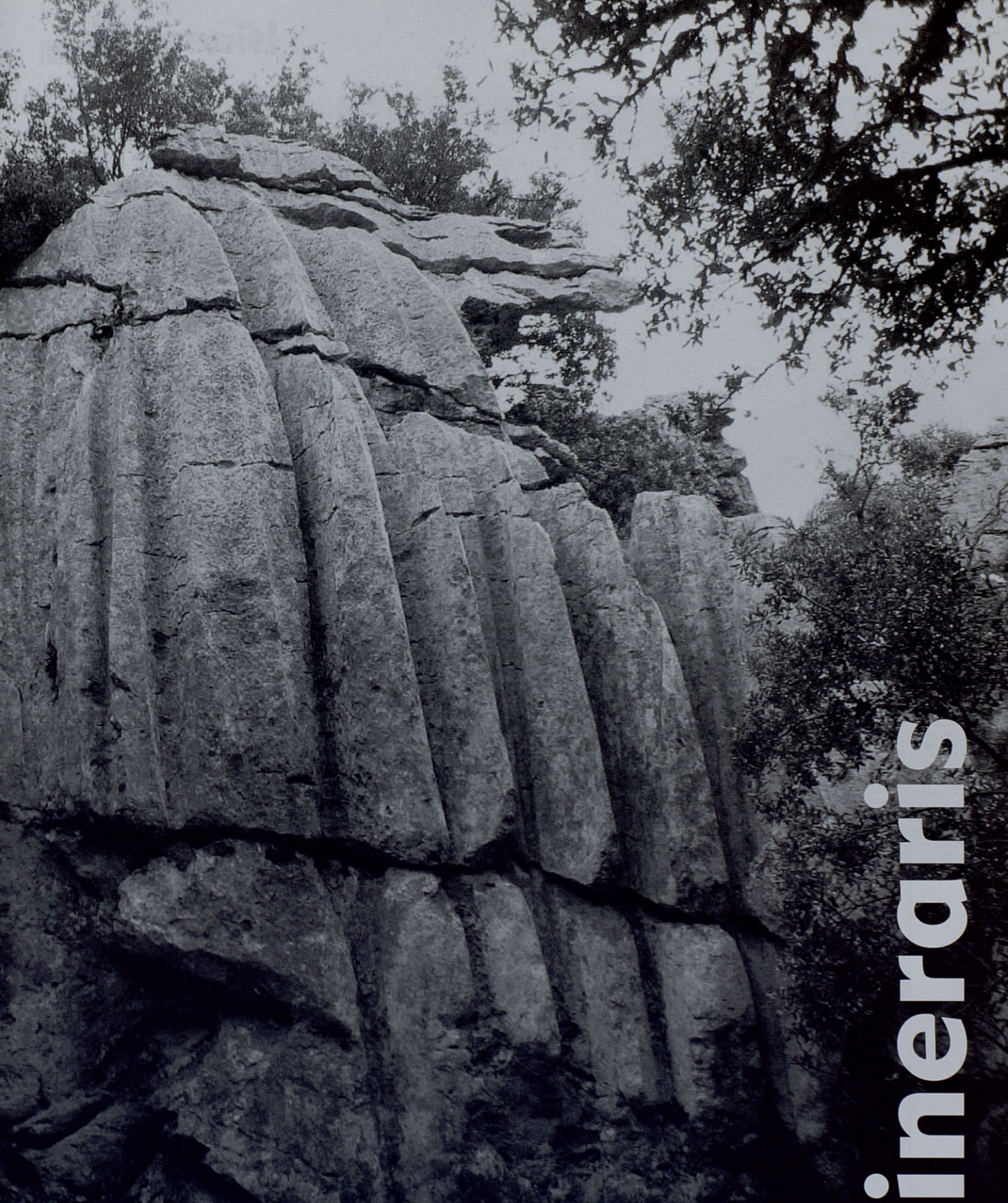
Del coll de sa Batalla avançam alguns metres d'asfalt en direcció a Lluc, cap al creuer de les carreteres de Sóller, que continua per l'esquerra, i la de Lluc (Ma-2130) i Pollença (Ma-10), en aquest tram una sola carretera amb dues denominacions, que discorre per la dreta. En la bisectriu del creuer, a l'altra banda, enllaçam amb els vials de la urbanització des Guix. Un cartell del GR-222 ens indica: 10 minuts refugi de Son Amer (en podem posar uns quants més!); 25 minuts Lluc. Pel vial de l'esquerra, continua el camí més tradicional per davallar a Lluc, per la font Coberta, en 25 minuts.

Anam, per tant, per la dreta, i davallam el vial amb edificis nous de la urbanització des Guix que s'aixequen a la nostra esquerra. Dos minuts més tard, continuam pel carrer en línia recta, deixant

de banda un vial a l'esquerra. Mentre, podem contemplar el nostre proper objectiu, el refugi de Son Amer, amb el teló de fons del puig Caragoler de Femenia. A tres minuts de l'anterior bifurcació, posam atenció, perquè el carrer s'acaba i

el nostre camí passa a la dreta de l'asfalt, entre aquest vial interromput i la carretera gran. Davallam alguns graons a l'esquerra, vora el marge on acaba l'asfalt i, per un tirany recentment obert, voltam a la dreta, amb una paret de marge a

Itineraris

la nostra dreta i amb un costeret amb arboceres i pins a l'esquerra. Tres minuts més tard, en tendència a l'esquerra, davallam el costeret. Passam vora una gran alzina i observam exemplars de murta, estepa llimonenca i alguna ar-

gelaga. Dos o tres minuts més avall, passam un pontarró que travessa la torrentera i, a l'altra banda, franquejam un portellet que ens situa dins l'alzinar. Ara, en pujada suau, ascendim pel coster del turó que alberga les cases de

Son Amer, per l'alzinar espès; passam una síquia i just després arribam a un camí de carro, que agafam per la dreta. Un minut o dos més enllà, abans de la zona d'aparcament, arribam a la cruïlla que ens indica que som a la base

del refugi. Un cartell marca el GR-222 a Caimari, per on hem transitat fins ara, i el GR-221, que arriba a Pollença, cap a la dreta. El camí empedrat i escalonat de l'esquerra ens condueix, en dos minuts de pujada, al refugi de Son Amer. El refugi de Son Amer ocupa les

cases d'una antiga possessió del municipi d'Escorca. Es documenta al segle XIII amb el nom de Podium Ferrarii o Puig Ferrer. Al segle XIV era propietat dels Escofet. Després es denominà el Pujol. Des del segle XVIII, s'imposa el nom actual. L'any 1646 es fundà l'ermita

de Son Amer. El 1999 la finca fou adquirida pel Consell de Mallorca, i des de llavors ha estat gestionada acuradament i les cases s'han reconvertit en refugi de la ruta de pedra en sec i s'ha habilitat també el Centre d'Interpretació del Senderisme. La recuperació arqui-

des de 1976

**ESPECIALISTES
EN ARTICLES
DE MUNTANYA,
CÀMPING, ESQUÍ
I ESCALADA**

T'equipam per a l'aventura

**ES
REFUGI**

Via Sindicat, 21 (pati interior)
Palma
Tel. 971 71 67 31
Fax 971 71 85 97
refugi@detallsport.es
www.esrefugi.es

tectònica i etnològica inclou també l'antiga ermita i el molí d'aigua fari-ner.

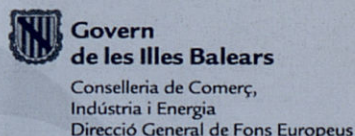
A l'altra banda del refugi, vers el nord, trobarem les indicacions del camí que enllaça el refugi amb el santuari de Lluc. Davallam per camí empedrat, ben ombrívol, fins que travessam una pista forestal. Continuem per l'altra banda, rere una barrera de fusta. Davallam els darrers metres de desnivell, per l'alzinar, i assolim el camí de carro, ara per terreny planer. A l'esquerra discorre el torrent i, també a l'esquerra, observam el molí d'aigua de Lluc. Entre moreres i estepa llimonenca, a peu pla, assolim la barrera de la carretera, vora el santuari de Lluc. Per arribar a la carretera, a la dreta de la barrera, hem de superar un botador de fusta.

Després del botador, a l'esquerra queda l'entrada al santuari de Lluc. Però, per continuar cap as Camell i la cometa des Morts, travessam la carretera i ens desviam uns metres cap a la dreta. No consolidam aquesta direcció perquè, immediatament, voltam a l'esquerra, per un camí asfaltat que també condueix al santuari. Uns quants metres més endavant, abandonam la ruta cap al centre del santuari

i voltam a la dreta, pel camí de Can Josep i des Camell; deixam una barrera a l'esquerra i avançam pel pas de vianants. A l'esquerra s'aixeca un dels edificis de l'Acolliment de Lluc, denominat Can Josep. Rere, també a l'esquerra, observam el frontó del joc de pilota. Mentre, el nostre camí ens situa enmig del camp de futbol. Per l'esquerra, anam a cercar el camí des Camell, que comença vora el camp de futbol amb un pont de fusta.

Pujam pel Puat de Menut, nom que es dona per les roques calcàries erosionades en forma de lapiaz, anomenades popularment monges; en concret, la forma aguda de les roques aporta a aquest indret el nom des Puat. Per camí ben marcat, de ferradura, primer avançam en tendència a l'esquerra i després a la dreta. El camí ben aviat es dota de graons. A uns sis minuts del pontet, arribam a un rotlle de sitja situada vora el camí.

CONVOCATÒRIA PÚBLICA DE 4 BEQUES AL CENTRE BALEARS EUROPA DE BRUSSEL·LES

El Centre Balears Europa convoca 4 beques per fer estades, de 12 mesos de duració, a l'Oficina del Centre Balears Europa a Brussel·les.

● **Requisits:** llicenciatura, bon coneixement oral i escrit, d'anglès i/o francès, català B...

● **Bases:** a la pàgina web del CBE www.cbe.es i a la web de la FUEIB www.fueib.es

Tel.: 971 25 96 97 / Fax: 971 25 95 16
Adreça electrònica: fuedoip@uib.cat

● **Lloc i termini de presentació:** Presentació de candidatures, de l'11 de juliol fins a les 14.00 hores del 28 de juliol de 2008.

Departament d'Orientació i Inserció Professional
Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears
Edifici de les instal·lacions esportives
Campus de la Universitat de les Illes Balears
Carretera de Valldemossa, Km 7,5
07122 Palma
Horari de 8 a 15 hores

Hi posam atenció, perquè uns vint metres abans del rotlle, a la nostra dreta, segons el sentit de pujada, hi ha el camí que davalla as Camell. És un tirany amb trams amb arrambador de fusta, a manera de protecció, que, en dos minuts, ens condueix a la base de la disforja bèstia pètria. La fantasia de l'erosió càrstica ens aporta un moment d'esplai i de sorpresa. Més a la dreta, un caminet condueix a una miranda propera amb vista sobre els voltants.

Des des Camell, tornam a pujar el caminet i arribam novament al rotlle de sitja. El camí continua cap a Menut, en pujada suau, ara empedrada, entre roques i alzines. Sis minuts més endavant, arribam a un entreforc de dos camins; el de l'esquerra continua cap as Pixarells, i el de la dreta, cap a Menut. Agafam el camí de la dreta, ja que abans d'arribar a la carretera i al portell de Menut, trobarem la cometa des Morts. A partir de la cruïlla, el camí és més ample, de carro; passam un collet inaprecia-

ble i davallam molt suaument. A uns sis minuts de l'entreforc anterior, el des Pixarells, assolim un espai obert, amb antigues oliveres i amb marjades baixes, amb porrasses i olivelles. Hi posam molta atenció, perquè a l'esquerra, rere dues roques i a la partió de l'alzinar, orientada al nord, hi ha l'entrada de la cometa des Morts. Realment és una cova, una cavitat que s'endinsa vers les entranyes de la terra. És necessari, per entrar-hi, llum artificial.

La cova anomenada la cometa des Morts té 18 metres de longitud, per tres d'amplària i dos i mig d'altura. És un jaciment arqueològic de gran interès per a la prehistòria mallorquina que fou excavat l'any 1945 pel pare Cristòfol Veny. Es tracta d'una necròpoli natural de l'època del bronze (pretalaiòtic tardà) i del ferro (talaiòtic), amb centenars d'enterraments. Algunes de les peces trobades al jaciment es conserven al Museu de Lluc: un ganivet de sílex, una banya de bronze, un gallet de bronze, una drin-

gola de bronze o un sarcòfag, entre d'altres.

Des de la cometa des Morts, abandonam el planiol amb restes d'oliveres i, pel camí de Menut, pujam per aquest camí de carro, pedregós, que ens torna a situar dins l'alzinar. Grans roques voregen el camí i, a poc més de dotze minuts de la cometa, arribam a la carretera de Pollença a Lluc (Ma-10, Pollença-Andratx), a l'altura del quilòmetre 17,500.

Des de la carretera, plantejam arribar a Lluc pel camí vell de Pollença. Per això, caminam per l'asfalt, cap a la dreta. A un poc més de cent metres, a l'esquerra queda el camí de Menut i de Binifaldó, que coincideix amb el camí vell de Pollença. Continuem per la carretera i, un centenar de metres més endavant, trobarem a la dreta la continuació del camí vell, amb un portell amb barrera de fusta salvat per un alt botador de fusta. Aquest darrer tram d'itinerari té una tipologia de camí de carro, sense asfaltar. Aviat descriu quatre revolts en davallada, després dels quals s'endinsa per l'alzinar, amb un passet més estret entre roques. Des d'aquesta posició es poden veure una altra vegada les roques calcàries erosionades des Puat. Aviat sortim de l'alzinar i apareixen xiprers, amb argelaga pels voltants del camí. Entram així en la contrada propera a Lluc, amb zones d'acampada i el camp de futbol. A la dreta queda el pontet de fusta del camí des Camell i de la cometa des Morts, que ja coneixem. El camí passa la reixa que tanca el camp de futbol, mentre que a la dreta hi ha la pista del joc de pilota. Després, entram en camí ample, i també a la dreta queda l'edifici de l'acolliment de Can Josep. Dos minuts més endavant arribam a un portell amb barrera de metall, amb un pas a l'esquerra. Assolit l'asfalt, voltam a la dreta, cap a Lluc, i deixam de banda el camí que puja al refugi de Son Amer. Ben aviat, el camí asfaltat passa el torrent i arriba a la plaça de Lluc, amb es Porxets i el santuari, on acabam l'excursió.

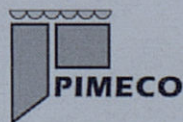
Dues vegades fàcil

Ara, la teva
**Targeta Compra
Fàcil també és VISA**

Paga les teves compres fins a 6
mesos sense interessos als
establiments de les Balears adherits,
i utilitza-la també arreu del món.

**SOL·LICITA-LA ARA I ENDÚ-TE'N
UN REGAL!***

* Fins a fi d'existències (10.000 unitats)

Més informació a la teva oficina de "SA NOSTRA" i a www.sanostra.es

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Tendències

cinefàgia

Joan Olives dels Chaplin

MATÍAS VALLÉS

Si voleu quedar-vos curts, afirmau que Mallorca no té una vida cultural digna d'aquest nom. I si us proposau desmentir la validesa d'una afirmació tan radical en el darrer quart de segle, haureu de pujar-vos a les espatlles de dues institucions gegants, l'Auditori i els Multicines Chaplin. Sense especificar les desqualificacions, el currículum del teatre situat al passeig Marítim i el múltiplex ubicat per devora el Bar Güell –dues referències topogràfiques ja extingides, tant el Güell com el passeig Marítim, i pels mateixos motius– avantatja en aportacions al conjunt dels ens culturals públics de l'illa en aquell temps. I com un cant al liberalisme agonitzant, ambdós bastions estan lligats a sengles cognoms locals, Ferragut i Olives.

Joan Olives acaba de morir, i el millor obituari que puc escriure-li

consisteix a recordar –sense necessitat d'hemeroteques ni de *googles*– les tres pel·lícules que varen inaugurar els Chaplin, quan els multicines eren una revolució. Quedaven enquadrades en el que aleshores s'anomenava cinema d'art i assaig. Són tres obres mestres que avui fracassarien en taquilla. Sense més preàmbuls, llevau-vos el capell davant *Sacco e Vanzetti* –«la millor»–, *La grande bouffe* –«no era un cant a la gastronomia, sinó a l'amistat que duu al suïcidi en comú»– i *Jonás* –«es va anticipar al seu temps». Els comentaris corresponen a l'empresari cinematogràfic, i per recordar-los sí que he hagut de revisar una entrevista mantinguda amb ell, cinc anys abans de morir. La segona de les produccions esmentades va ser dirigida per Marco Ferreri i va ser escrita pel mestre Rafael Azcona. En la reestrena de la primera, ja entrat el tercer mil·lenni, una nova generació va descobrir un commovedor cant a l'anarquisme.

Els Chaplin contenen la sordidesa imprescindible en un artefacte cultural. El projecte inicial va incloure una llibreria. Pel nombre de persones que sortien de les sales, que varen passar de tres a cinc i que seguirien multiplicant-se, podem concedir-li fàcilment el rang de facultat universitària. En algun moment, l'empresari va alterar la programació per cenyir-se a gusts més comercials –«quan augmentes les sales, has de pagar les factures». Apareixien els primers

LA GRANDE BOUFFE

indicis d'una situació que avui té trets de plaga. A saber, que l'abandó massiu de les sales d'exhibició no es correspon només amb una desafecció creixent dels qui haurien de mantenir el ritme d'incorporacions, sinó sobretot dels aparents degustadors de cinema de qualitat. El cinema l'han mort els seus amants, no els seus rondadors. Sol passar.

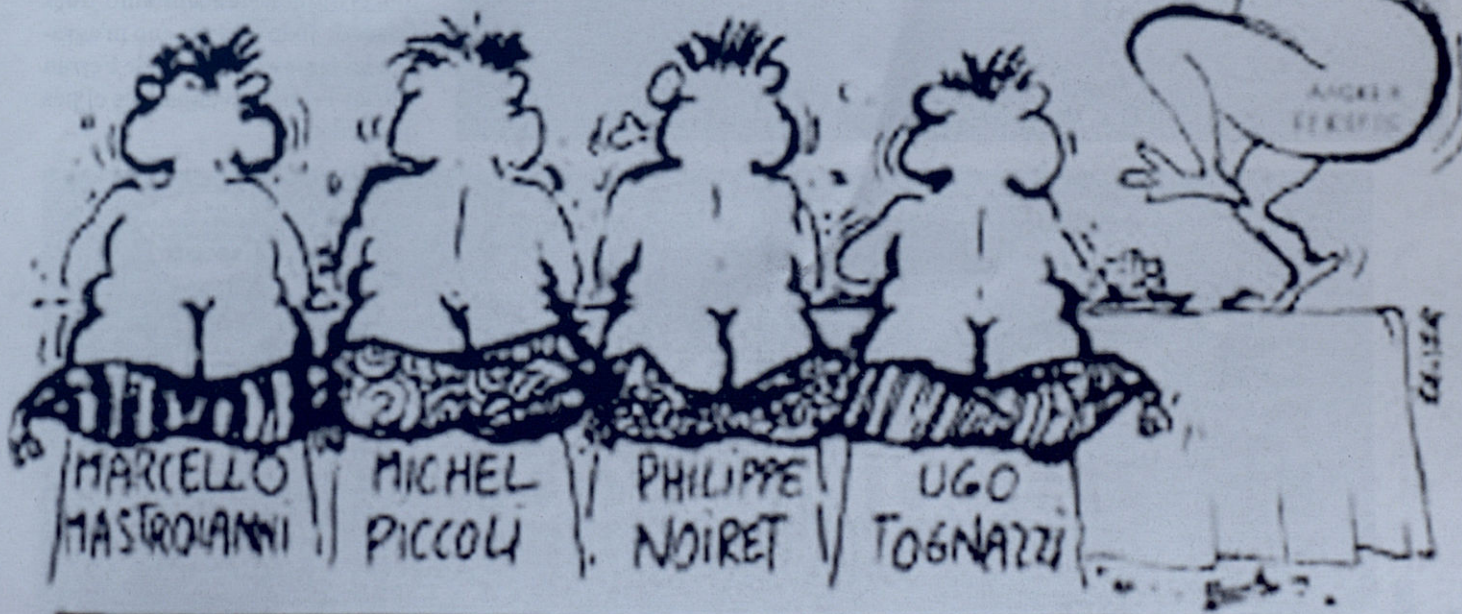
Abans que el Chaplin se li morís, Olives ja havia emigrat a la restauració. Per a nombrosos mallorquins, aquesta faceta—circumstanciada en l'establiment Malvasia—serà l'únic meridià en la biografia d'aquest menorquí enamorat de Mallorca, i que progressivament eixamplava la seva geografia cor-

poral. «Em fa por estar prim i no somriure.» Tots els meus records l'evoquen de bon humor, però jo era un client. El darrer gran èxit dels seus multicines honrava la seva filiació comunista sense matisos. Es tracta de *Comandante*, el biopic que Oliver Stone va fer del dictador utilitzant l'original com a protagonista. Va ser acusat de parcialitat i corregit pel seu autor, però constitueix un dels documents més inexcusables per conèixer la vida i les pretensions d'un cap d'estat. De qualsevol cap d'estat. Per si sol, consagraria el director de *Platoon*.

Comandante es va mantenir en els Chaplin durant quasi tres mesos, i Olives recordava que «la vaig lle-

var perquè em reclamaven la còpia». No se m'acudeix un lloc més apropiat per contemplar la magnífica *La pelota vasca*, quan l'activisme polític encara omplia les sales. Allò pitjor que pot dir-se dels inseparables Zapatero i Rajoy és que han devaluat el debat. No tan sols són gasosos, també inerts. Sense necessitat de censures ni recursos coercitius, una concepció bonassa i plàcida de l'actualitat ha desnaturalitzat l'art i assaig, que tan sovint es reordenava en art sense assaig. Abans fins i tot que A z n a r deixàs

un film di **Giuliano Montaldo****sacco e
vanzetti**con **Gian Maria Volontè
Riccardo Cucciolla
Rosanna Fratello**

pas al segon socialisme, l'empresari cinematogràfic difunt assenyalava que «anar al cinema és ara com comprar una barra de pa». Quan es crearen els Chaplin, calia vigilar els accessos d'una sala a una altra, per evitar la picardia dels qui pretenien veure dues pel·lícules pel preu d'una. La vigilància s'ha fet innecessària. Ningú no vol més cinema, ni per favor. En una societat rica, les barres de pa no necessiten pany. Tot i que ja ho veurem, al ritme que cavalca la crisi.

La multiplicació de sales va conduir a eliminar-ne a mansalva. Fa quatre anys, s'anunciava un nou complex al costat d'una gran superfície palmesana, i Calvià també havia previst sembrar de sales el seu terme municipal. Avui, abans que un cinema s'inauguraria una llibreria, que ja és dir. Joan Olives no haurà vist el final de la seva autèntica professió, perquè sempre va voler anteposar el vesant cinematogràfic al gastronòmic, ambdós tan nutritius. Per captar el declivi, només un dels complexos que hi ha avui a Palma i als voltants bastaria per albergar els supervivents mallorquins afligits de cinefilia, però en mantindrem el secret per no mantenir el desànim. Diuen que el pessimisme aprofundeix la crisi, i després es resistiran a acceptar que vivim en temps postmoderns. En la modernitat, s'invertia l'equació, i el pessimisme era creat per les situacions crítiques. Tancam amb dues frases de Joan Olives: «no m'agraden les famoses escumes de Ferran Adrià» i «em preocupa més el pes que l'edat».

La revista per als més joves
feta a les IllesVISITA'NS
AL WEB**www.esquitx.cat**

subscriu-t'hi!

Premis del Consell de Mallorca a la Solidaritat

Volem ajudar els que ajuden

El Consell de Mallorca, a través de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, crea els Premis anuals a la Solidaritat.

Volem que aquests guardons serveixin per reconèixer i destacar l'esforç del treball social i la solidaritat que persones i entitats, públiques o privades, duen a terme a Mallorca o des de Mallorca.

**Participa-hi i presenta-hi la candidatura
que consideris que es mereix un premi**

informa-te'n a la web

www.conselldemallorca.net

FRÀGIL

VIU L'ESTIU AMB RESPONSABILITAT. PREN PRECAUCIONS

L'ésser humà és **fràgil** davant el sol i la calor. Per això, quan arriben aquestes dates hem de prendre **precaucions** per pal·liar els seus efectes, especialment els **nins** i les **persones majors**. Segueix aquestes recomanacions i gaudeix d'un **estiu amb salut**.

LA CALOR

- Beu líquids en abundància i menja més ensalades i fruites.
- No et banyis durant la digestió.
- Redueix l'activitat física i utilitza roba de colors clars, lleugera i àmplia.

L'ALIMENTACIÓ

- Renta't les mans abans de manipular aliments.
- Guarda els aliments cuinats tapats i en la part més freda de la nevera.
- Guarda els ous sempre en el frigorífic i no utilitzis mai els que estiguin trencats.

EL SOL

- No t'exposis al sol entre les 12 i les 16 hores, ja que les radiacions són més intenses.
- Usa cremes protectores amb filtre UVA i UVB, i un factor de protecció mínim de 15.
- Protegeix els nins amb gorra i camiseta eixuta i opaca. Controla les seves activitats a l'aire lliure.

URGÈNCIES

SI APAREIXEN SÍMPTOMES
O DESITGES REALITZAR
ALGUNA CONSULTA CRIDA AL

GOVERN
de les ILLES
BALEARS

www.illesbalears.cat

Conselleria de
Salut i Consum